

İzmir piyasasından İngiltere'ye 15 bin ton üzüm, 5 bin ton incir satılacak

AKŞAM

İzmir muhtelili bir maç yapmak üzere Kurban bayramında Ankara'ya gidecek

Sene 23 — No. 7951 — Fiyatı her yerde 5 kuruş

PAZAR 8 Kânunuevvel 1940

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam matbaası

Hep coğrafya bilmemezlikten

Almanya'da yahudilere eziyet yeni değildir. Ortalığa bir müddet hürriyet fikirlerini, zorla yaymış olan Napoléon, Avrupa sahnesinde çekildikten sonra Almanya prensleri, bilhassa Prusya, istihdamı tekrar ele aldı, az çok mühteliliği sahipleri yahudilerin yahut dinlerini değiştirmelerini mecbur kıldı. O zamanlar şimdiki ırk nazariyesi yoktu, insanlar arasında kinlere henüz din ayrılığı hakimdi. Komünist peygamberi Karl Marx'ın babası Heinrich Marx dedelerine kadar bir haham ailesine mensup olduğu halde o tarihte (1824) dinini değiştirmiş, protestan olmuştu.

Mesihur alman filozofu Henri Heine de bu tazyik karşısında yahuşu buralıp hristiyan olmuştu. Napoléon'un Rusya seferinde mağlubiyeti neticesi yahudilerin bu felakete uğradığını anlatan Heine şöyle diyor: «Hristiyan olma kabahat bende değil, Napoléon'un coğrafya hocasıdır. Zira Napoléon, kışın Moskovada çok çocuk olduğunu öğretmemiş. Öğretseydi Napoléon Moskovaya gitmezdi.»

Bu acı nükte, tarihin bir çok olayı, askeri felaketlerinde tatbik yerli bulabilir.

Eğer, geçen harpten sonra Avrupa sulhunu yapan büyük devlet adamları biraz coğrafya bilmeyi düşünün başına bu yeni bulaş gelmezdi. Versay sulhunu hazırlayanlar içinde bizim Adalardın köhne frenke işi Sills'ın Almanyanın Silezya'sını ayırd edemeyen siyaset dâhileri görüldü. Yeni Çekoslovakya devletini, bir coğrafya kitabını yoklamadan kurdular, Dantzig kodlarını haritaya bakmadan çizdikleri anlatılıyor.

Mareşal Pétain, İngilterenin bir ada olduğunu bilseydi, harbi kaybolmuş sanarak çabucak mütareke istemezdi.

Avrupa kıtasının kara coğrafyasını çok iyi bildiği muhakkak olan Hitler, deniz ve hava coğrafyasında o derece üstat olmadığı için çıkmaza girdi.

İtalya ricalinin, Arnavutluk dağlarında, ne kolay kolay ileri, ne rahat rahat geri gidilecek yol olmadığını bilecek kadar bu havanın coğrafyasına vukufu vardı. Bu badiireye atılmazlardı.

Henri Heine'nin hakkı var: Felaketlerin çoğu coğrafya bilmemezlikten doğuyor. Kimi İngiltere Selânikten gidildiğini, kimi Dedeoğaz yolunun orta Avrupa'dan geçtiğini sanıyor.

Bereket versin, kendimizi okadar iyi tanıttık ki Türkiye coğrafyasının, yirmi yıldır, hiç kimseye meçhul bir tarafı kalmadı. Bu zayede, muhtemel birçok acı hüsnarların önü alınmış oluyor.

Necmeddin Sadak

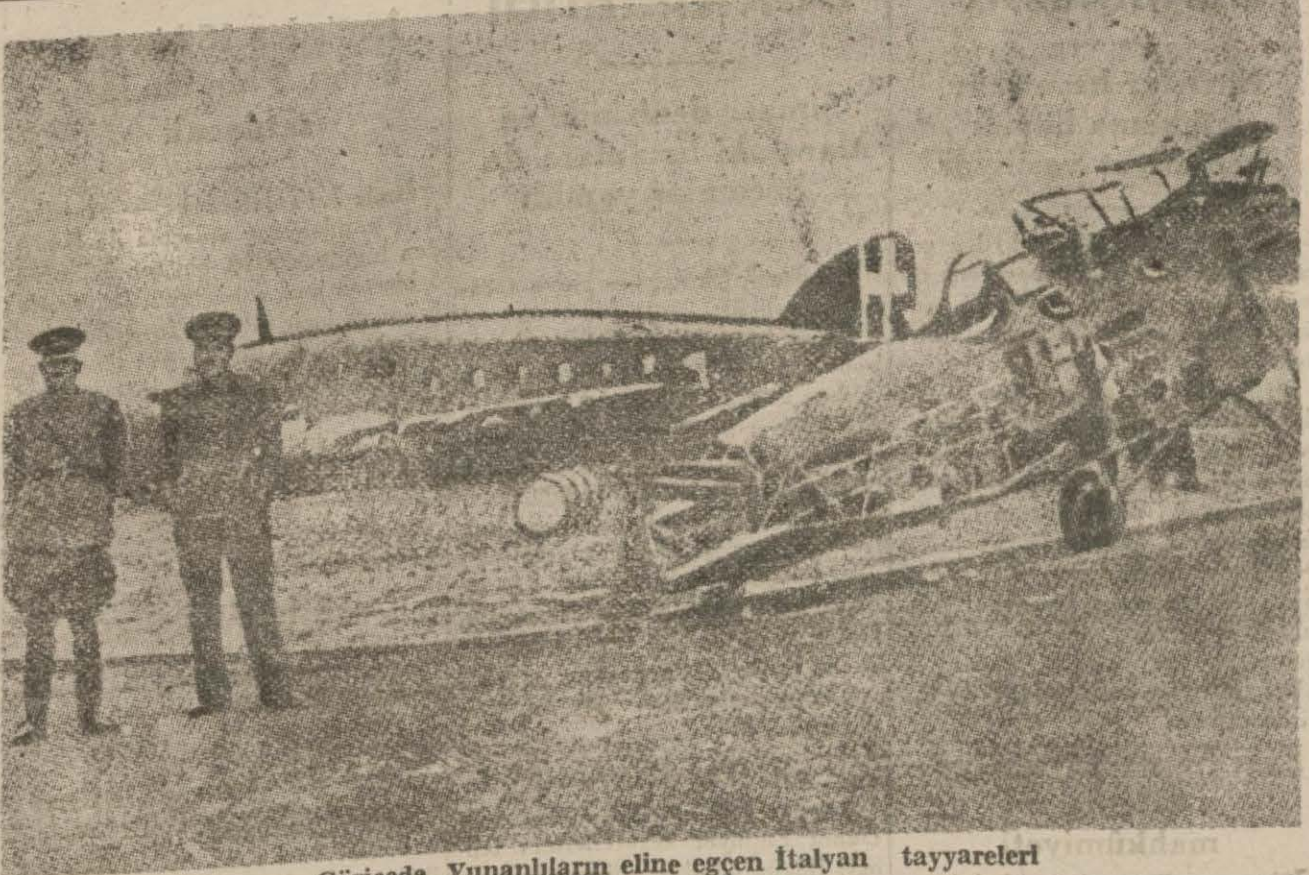
Nüfus sayımı içinde çalışan memurlara ikramiye
Ankara 7 (Telefonla) — Umumî nüfus sayımı içinde çalışan ve bu sayımları mukemmelen ifa eden memurlara iki maaş nisbetinde ikramiye verilmesi takarrür etmiştir.

Romanyada askeri isyan çıkarakların cezası
Bükreş 7 (A.A.) — Stefani: Neşredilen bir kararname mucibince askeri hahiyette isyan çıkararak idama, bu harekete iştirak edenler müebbed küreğe mahkûm edileceklerdir.

Husulî askeri mahkeme 24 saat

İzmir muhtelili bir maç

Benim dayım profesör, amcam doçent!

Göricede Yunanlıların eline geçen İtalyan tayyareleri

Yunanlılar Elbasana yürüyorlar

İtalyanlar bütün mintakalarda çekiliyor

Ayasarandada batmış bir torpido bulundu

Londra 7 (A.A.) — Reuter ajansının Yugoslav - Arnavut hududundaki hususi muhabiri bildiriyor:

Cepheden gelen haberlere göre, Yunan kıtası, Arnavutluğun cenneti, Yunanlılar müstahkem bir üssü olan Ayasarandayı işgal etmişlerdir. Takriben bir İtalyan taburu esir edilmiş ve bir çok malzeme ele geçmiştir. Bu malzeme meydanında dört ağır top, bir çok sahra topu ve mitralyöz mevcuttur.

Yine cepheden gelen haberlere göre İtalyanlar, bütün şimal cephesi imtidadında çekilmekte ve Yunanlılar da Kumsı, Devell ve Osun ırmağları vadilerinden, İtalyanların mühim askeri mevzileri olan Elbasan ve Berat istikametinde ilerlemektedir.

Son iki gün zarfında 300 İtalyan - Arnavut askeri Yugoslav makamatına teslim olmuştur. Bunlar, İtalyan ordusundaki gittikçe artan intizamıktan ve Arnavutlukta İtalyan otokritisinin pek yakında ortadan kalkacağından bahsediyorlar.

Atina 7 (A.A.) — Propaganda Nezaretinin bildirdiğine göre Yunanlılar Ayasarandayı işgal ettikten sonra düşmanı Delvino istikametine doğru tamamen püskürtmüşlerdir. Bu şehrin şimali şarkısında ve Ege'nin civarlarında anudane ve fakat faydasız mukamevet gösteren İtalyanlar, bütün mintakalarda geri çekilmektedir.

İtalyanların zayıfla, bilhassa Yunanlıların şimdiki mühim tepelerini işgal etmiş bulundukları Moskopoll'in civarında, pek ağır olmuştur. Havanın muhalefetine rağmen Pogradeç mintakasından da buna benzer muvaffakiyetler kaydedilmiştir.

Resmî Yunan tebliği
Atina 7 (A.A.) — Yunan orduları Başkumandanlığının 6 ilkanun tarihli ve 41 numaralı akşam tebliği: Cephenin sol cenahında kıtalarımız düşmanın Bistrica nehri üzerindeki

(Devamı 7 nci sahifede)

İngiliz hava kuvvetleri

Londra 8 (A.A.) — Hava kuvvetleri 6 birincikanun sabahı nihayete eren hafta içinde fena hava geraiti hasse bile iki gece düşman erazisi üzerinde uçmamıştır. Fakat gündüz geniş mikyasta faaliyet gösterilmiştir.

Bu hafta içinde İtalyada Torino silâh fabrikaları 2 saat bombardıman edilmiş, Almanya'da Kolonya iç limanı bombardıman edilmiş, Bremen ve Vilhelmshafen tersaneleri ağır hasara uğratılmış, Düsseldorf silâh fabrikaları bombardıman edilmiş, Hollanda, Norveç ve işgal altındaki Fransa'da birçok hedeflere bombalar atılmıştır. Ceman kıtalarına karşı 20, demiryollarına 6,

Amerika Yunanistana yardım edecek

B. Roosevelt bunu Elenler kralına vadetti

Washington 7 (A.A.) — Amerika Birleşik devletleri reisi B. Roosevelt Elenler kralı George ile yaptığı bir mesaj teatisinde, Amerika Birleşik devletlerinin Yunanistana yardım edeceğini vadetmiştir.

Washington 7 (A.A.) — Bugün matbuat konferansında, Amerika Birleşik devletleri Hariciye Nazırı B. Hultden, Amerikanın İspanyol büyük elçisi B. Weddellin, İspanyanın harp dışına kalması şartla, gıda maddeleri ve iptidai maddeler alınmak üzere İspanyaya kredi verilmesi için bir teklifte bulunduğuna dair Lizbondan gelen haberler hakkında bir sual sorulmuştur.

B. Hull bu suale aşağıdaki tarzda kısa cevap vermekle iktifa etmiştir: «Gıda maddeleri için muhtemel kredi itası hususunda İspanya ile diplomatik müzakereler yapılmaktadır, fakat henüz bir anlaşmaya varılmamıştır.»

İsvec Başvekili nutkunda diyor ki:

«Memleketimiz hakkında karar vermek hakkımıza yapılacak her tecavüz reddedilecektir»

Stokholm 7 (A.A.) — İsvec Başvekili B. Hanson, Gotembourg'da söylediği bir nutukta bazı günün meselelerini temas etmiş ve İsvec efkârı umumiyesinin heyeti umumiyesi itibarile mutmain bulunduğunu tebarüz ettirdikten sonra sözlerine şöyle devam etmiştir:

«Milletin kendi düşüncesine az çok umumî bir mahiyet verebildiği vakalar, bu düşüncemi teyid etmiş bulunmaktadır. Ezcümle üç hâdis, son zamanlarda bu hususta bize emareler vermiştir:

1 — 15 eylül umumî seçimi: Bu seçim, İsvec demokrasisinin yaşama azminin teyid etmiş ve aynı zamanda, gerek dahilde, gerek haricte, tam bir itimad reyî mahiyeti ile anlaşılmıştır.

2 — Millî müdafaa istikrazı: Kendisine itimadı kaybetmiş olan bir millet, bu istikrazın bugünkü muvaffak olmuş vaziyetini hazırlamazdı.

(Devamı 2 nci sahifede)

12 ada İtalyan Valisi de istifa etti

Kendisi faşizmin mühim bir rüknüdür

Yerine General Bastico tayin olundu

İtalyada bir mahal 7 (A.A.) — Kral tarafından neşredilen bir emirname ile Valsismon kontu general Cesare Maria de Vecchi, talebi üzerine Ege denizi kuvvetleri kumandanlığından ve valilikten çekilmiştir.

Kralın diğer emirnamesile ordu kumandanı general Ettore Bastico, 12 Adalar valiliğine ve bu adadaki kuvvetler kumandanlığına tayin edilmiştir.

[Akşam: 12 Ada İtalyan umumî valisi ve askeri kumandanı general Cesar Maria de Vecchi faşizmin en esaslı rükünlerinden biridir. General de Vecchi'nin faşizmi kurmak için vaktile B. Mussolini ile beraber Roma üzerine yürümüş olan dört generalden biri olduğunu söylemek, faşizmindeki mevkiini gösterir.]

Reuter'in diplomatik muharririne göre

Londra 7 (A.A.) — Reuterin diplomatik muharriri yazıyor: General de Vecchi'nin de «kendi talebi üzerine» vazifesinden affı, İtalyada siyasi ve askeri zımmardlar zümresi içinde tam bir teşevvüs mevcut olduğunun yeni bir mânidar burhanidir. Mareşal Badoglionun çekilişinin kendi arzusu ile vukua geldiği bahsinde en ufak bir şüphe mevcut is, bu şüphe İtalyan yüksek kumanda heyetindeki bu ikinci azile tamamille ortadan kalkmış bulunmaktadır.

Gerek mareşal Badoglionun, gerek general de Vecchinin askeri harekattan çekilmek arzusunun bu dakikada hisseylemiş olmaları her halde bir tesadüfe atfedilemez.

Dikkatler:

Böyle şey olur mu?

Takvimde: Birincikanun! Gazetede: Kânunuevvel! Radyoda: İlkânun! Hattâ şurada burada: 1 nci kânun!

Bir dilde üç dört isimli ayın olamayacağına göre bunların hangisi uyguna artık onu dilimize mal etsek!...

YEDİGUN

Bugün çıkan sayısı ile harpten evvelki nefasetine avdet etmiş olduğunu memnuniyetle görecek ve en tanınmış muharrirlerin en güzel yazılarını bir arada bulacaksınız. Bugün müvezzilerden (YEDİGUN)

BU SABAHKI TELGRAFLAR

Yunanlılar Delvino'yu zaptettiler

Ergerinin zaptı haberi her saat bekleniyor

İtalyanlardan 900 asker, bir miralay esir edildi

Atina 8 (A.A.) — (B.B.C.) Dün gece neşredilen Yunan tebliğine göre Ayasarandadan Ergeriye giden yol üzerindeki Delvino şehri Yunan kuvvetleri tarafından işgal edilmiştir. Bu suretle İtalyanlar, Korfu adasının karşısına düşen cennet Arnavutluk sahilllerinden tamamen çıkarılmışlardır. Tebliğ cephenin muhtelif noktalarında mahallî muvaffakiyetler elde edildiğini de bildiriyor.

Tepedelen'e doğru

Londra 8 (A.A.) — (B.B.C.): Yunan orduları Ayasarandadan sahil boyunca, Premediden Tepedelen'e doğru ilerliyorlar. Delvino'nun Yunanlılar tarafından zaptedilmesi Ayasaranda ile Himara arasında rıpat eden İtalyanlara sağ koldan tarruzu mümkün kılmaktadır.

İtalyanlar, Skumbi vadisi boyunca ilerlemekte olan Yunan kuvvetlerini durdurup Kuks'a varmalarına mani olmak için, nevidane gayret sarfediyorlar. Burada şiddetli çarpışmalar oluyor.

Pogradeç'in şimali şarkisinde Yunan kuvvetleri Ohri gölü sahilini takip ederek Udoriste köyüne vasil olmuşlardır.

Diğer taraftan Yunanlılar Yugoslav hududundan Elbasana doğru giden yol üzerindeki Lin kasabasına kadar gelmişlerdir. Efzonlar evvelki gün 600 İtalyan askeri ve bir miralay esir etmişlerdir. Dün de cephenin muhtelif noktalarında 300 esir alınmıştır. Şiddetli yağmurlar ve sis harekâtı güçleştirmektedir.

Londra 8 (A.A.) — (B.B.C.): Yunan ileri hareketi devam ediyor. Ergerinin zaptı haberi beklenmektedir.

Rumen polisi askerileştiriliyor

Londra 8 (A.A.) — (B.B.C.) Rumen polis askerileştirilerek Millî Müdafaa Nezareti emri altına girecektir. Bu, Almanların demir muhafızlara karşı Rumen ordusunu himaye edeceklerinin delilidir. Almanlar demir muhafızların vazifelerini ikmal ettiklerine kani bulunuyorlar.

Atlantikteki çarpışma

Alman gemisi sunî sis perdesi arkasında kayboldu

Londra 8 (A.A.) — (B.B.C.) Cennet Atlantikte bir düşman korsan gemisi harp eden Karnorvon Castle İngiliz müsellâh vapuru Uruguayın merkezî olan Montevideo limanına vasil olmuştur. Vapurun kaptanı şu beyanatta bulunmuştur:

«Perşembe günü Cennet Atlantikte meçhul bir düşmanla çarpıştık. Harp 90 dakika devam etti. Çarpışma seri ve uzun bir kovalama ile bağlandı. Durmadan kaçmağa teğbûs eden düşman, nihayet sunî sis arkasında kayboldu.»

İngiliz vapurunun hasarı barizdir, fakat yarası ağır değildir. Alman gemisi ağır hasara uğramıştır. Yakında yakalanıp tehrîp edilecektir.

Yunanlıların bir müttefiği!

Soğuk, Yunanlılar lehinde çalışıyormuş!

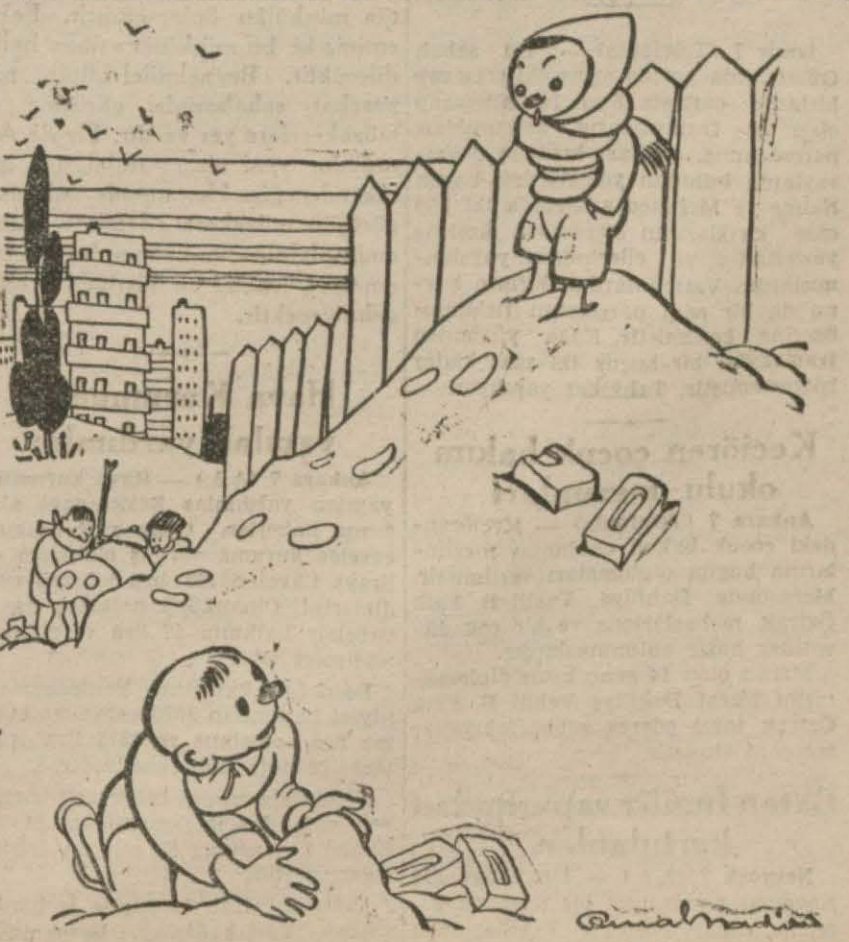
Atina 8 (A.A.) — İtalyan propagandası birçok yanlış haberler neşrediyor. İtalyanlar Yunanlıların Ayasarandaya 2 kilometre yaklaştıklarını bildirmişlerdir. Halbuki burası Yunanlıların elindedir. 4 birincikanunda 5 İtalyan tayyaresi tahrip ettiklerini söylemişlerdir. Bu, çok mübalâğalıdır. Aynı gün 17 İtalyan tayyaresi düşürülmüştür ki bunun 13 ü Yunan tayyareleri tarafından düşürülmüştür.

Roma soğukların Yunanlılara yardım ettiğini söylüyor. Soğukun İtalyanların şahsi düşmanı olduğunu, yalnız onlara tesir ettiğini bilmiyoruz. Halbuki İtalyanların o meçhur dağ firkalarının soğuka daha ziyade alışmaları lâzımdır. İtalyanlar Yunanlıların Arnavutlukta kovulacaklarını söylüyor. Halbuki hergün bir mevzi Yunanlıların eline geçmektedir. Yunan ordusu iki İtalyan başkumandanını devirmiştir.

Macar - Rumen münakaşası

Macar radyosu Romanı Mihver siyaseti aleyhtarlığı ile itham ediyor

Londra 8 (A.A.) — Transilvanya hakkında Macarlarla Rumenler arasındaki münakaşa henüz yatıştırılmamıştır. Dün Macar radyosu Romanı Mihver siyaseti aleyhtarlığı ile itham etmiştir.

Benim dayım profesör, amcam doçent!...
O da bir şey mi be. benim dayım taksit söfürü amcam da...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

İtalyan - Yunan muharebesi

İtalyanlardan 2,5 milyon sterlinlik eşya iğtinam edildi

Londra 7 (A.A.) — İngiliz matbuatı bütün dikkatini İtalyan - Yunan harbine hasretmektedir.

Gazeteler, bir taraftan Yunan muvaffakiyetlerini, Ayasarandanın zaferini ve Ergerin'in sukutunu ve diğer taraftan da İtalyan yüksek komanda heyetindeki değişikliği bahis mevzuu etmektedir.

Gazeteler Balkan memleketlerindeki muhabeirlerinin makalelerini de neşretmekte, Bulgaristanın Türkiyeye yaklaşmak için yaptığı teşebbüsleri, Romanya ile Macaristan arasında hiç de dostane olmayan münasebetleri ve nihayet Macar - Yugoslav münasebetlerinin iyiliğini kaydediyorlar.

Yunan ordularının hareketi hakkında Times gazetesi diyor ki:

"Heyeti umumiye verici mahiyette harp hareketinin seyri hakkında tamamlanmış memnuniyet verici mahiyette muhasamatin bağındanberi İtalyanlardan alınan teçhizatın kıymeti 2.500.000 İngiliz lirası tahmin ediliyor. Beş yüzden fazla mitralyöz alınmıştır ki, bu İtalyan işlerini düzeltmek mahiyette değildir. Çünkü malzeme nakli meselesi düşman için hayati ehemmiyeti halidir.

Yunanlılar tarafından esir alınan İtalyanlar, mukabil taarruz yapılabilecek vadiler kendilerine mukavemet etmelerini isteyenler mesuliyetinden şikâyet ediyorlar. Bu esirler Amirleri tarafından kendî hallerine terk edilmişlerdir.

Şimal cephesinde Yunan topçusu fevkalâde faaliyet göstermiş ve düşman topçusunu susturmuştur. Yunan ileri hareketine mâni olmak için İtalyanların tahkim ettikleri yüksek tepeleri Yunanlılar süngü hücumla zaptetmişlerdir. Bunun büyük bir ehemmiyeti vardır. Çünkü bu tepeler İtalyanların sıra dağıtım arkasında harp malzemesi ve mühimmat nakletmek için yapmış oldukları yeni yola tamamlanmış hâkim bulunmaktadır.

Mareşal Badoglio'nun çekilmesine gelince, bu çok mânâlıdır. İtalyayı Yunanistan'a karşı harbetmeye faşist partisi sevk etmiştir. Parti öyle timid ediyordu ki Yunanlılar ultiमतoma boyun eğecekler ve mukavemet dahi etmezler şüphesiz imha olunacaklardı.

Bu harbin felâketli neticeleri karşısında faşist partisi askerî seferi şiddetle tenkid etmektedir. Fırka mahfillerine göre ultiमतom fena hazırlanmış ve münasib zamanda verilmemiştir. Halkın teveccühünü kazanmış olan mareşal Badoglio'nun çekilmesi, İtalyadaki hoşnutsuzluğu her halde arttıracaktır. Mareşalin Habsburgistandaki ehemmiyetsiz bir iki muvaffakiyetten istifade ederek nihai zaferi nasıl elde ettiği elân hatırlardadır.

Times'ın Vaşington muhabirine göre, bu haber Amerikan mahfillerinde hiç bir sürpriz tesiri yapmamıştır. Çünkü mezkûr mahfiller Badoglio'nun Yunan sergüzeştine esasen muhalif olduğuna biliyor. Aynı mahafil, ordu ile parti arasındaki geçimsizliğin artmakta olduğuna kani bulunmaktadır.

Tramvay müsademesi

İzmirde iki yolcu yaralandı. Vatmanın burnu kesildi

İzmir 7 (Telefonla) — Bu sabah Güzelahda hattan çıkan iki tramvay birbirle çarpıştı. 8 ve 14 numaralı olan bu tramvayların sahanlıkları parçalanmış, camları kırılmış, tramvaylarda bulunan yolculardan bayan Naime ve Mehmed adlarında iki kişi cam kırıklarının sığması üzerine yüzlerinden ve ellerinden yaralanmışlardır. Vatmanlardan birinin burnu da bir cam parçasının fırlaması üzerine kesilmiştir. Kaza yüzünden tramvaylar bir buçuk iki saat kadar işleyememişler. Tahkikat yapılıyor.

Keçiören çocuk bakım okulu mezunları

Ankara 7 (Telefonla) — Keçiören'deki çocuk bakım okulunun mezunlarına bugün diplomaları verilmiştir. Merasimde Dahilliye Vekili B. Fakı Ötrak, mebuslarımız ve bir çok davetliler hazır bulunmuşlardır.

Mezun olan 14 genç kızın diplomalarını blzatt Dahilliye Vekili B. Fakı Ötrak tevzi ederek muvaffakiyetler temenni etmiştir.

Batan İngiliz vapurundan kurtulanlar

Newyork 7 (A.A.) — İspanyaya aid Navemar vapurunun bir telsizine göre, bu vapur, Portekiz sahillerinden 120 mil mesafede bir denizaltı tarafından torpillenerek batmış 1578 tonluktaki İngiliz Balmellâ vapuru mü-

Firarî İtalyan ve Arnavut kampları

Yugoslavyaya kaçan İtalyan askerleri altı bini buldu

Londra 7 (A.A.) — Yugoslavyadan alınan haberlere göre, cenevâ Sırbistanda İtalyan ve Arnavut firarileri için 3 ilâ 400 kişilik 18 kamp mevcut bulunmaktadır. Aralarında sık sık kavgalar vukua geldiği için İtalyanlarla Arnavutlar aynı ayrı kamplara konmaktadır.

İtalyan ordusundan mühim mikdarda kaçmakta olan Sloven ekollisine mensup İtalyan tebaası için Slovenyada başka kamplar mevcuttur.

Kaçan İtalyan zabıdeleri azdır. Fakat İtalyan ileri hareketi birçok İtalyan kitalarını, ya esir olmak ya yahut Yugoslavyaya kaçmak şikâretinden birisini tercih mecburiyeti karşısında bırakmıştır.

İtalyan intikamından korkarak birçok sivil Arnavutlar da Yugoslav hududunu geçmektedirler.

Yugoslavyada enterne edilmiş olan İtalyan askerlerinin adedi 6.000 geçmektedir.

Kanada hava kuvvetlerinde Amerikalılar

Ottava 7 (A.A.) — Kanada harp komitesinde beyanatta bulunan B. Brockington, bugün Kanada hava kuvvetlerinde 2.500 Amerikalının talim görmekte olduğunu bildirmiştir.

Fransız Hindistanı de Gaulle'e iltihak etti

Pondişerri 7 (A.A.) — Fransız Hindistanının teğris meclisi kabul ettiği bir karar suretinde bütün müstemlekenin general de Gaulle'un idare ettiği hür Fransa hareketine tam bir müzaheret göstermektedir.

Yugoslav Başvekilinin nutku

B. Svetkoviç, müşkülâtın sulhen halledilebileceğini umuyor

Belgrad 7 (A.A.) — Başvekil Svetkoviç söylemiş olduğu bir nutukta, Yugoslavyanın yeni Avrupa nizamının kurulmasına iştirak etmeğe âmade bulunduğunu bildirmiştir. Nutkunda başlıca şunları söylemiştir:

Kral naibi tarafından tayin edilen ve birkaç senedir de takip olunan harici siyaset sayesinde, Yugoslavyanın beynelmilel durum karşısındaki vaziyetinin iyi olduğunu söyleyebilirim. Memleketimiz henüz harbin vücuda getirmiş olduğu bütün müşkülâtı önememiştir. Fakat eminiz ki bu müşkülât sulhen halledilecektir. Beynelmilel bütün münasebat sahalarında görüşme ve müzakerelere yer vardır. Biz de Avrupa'nın yeni nizam teşkilâtına iştirak edeceğiz. Her mesele hakkında görüşüp müzakere edebiliriz. Fakat emin olabilirsiniz ki memleketimizin emniyet, istiklâl ve hürriyetine halel gelmeyecektir.

Hava Kurumuna yapılan yardımlar

Ankara 7 (A.A.) — Hava kurumuna yapılan yardımlar hakkındaki aldığımız haberler, Orhangazi halkının evvelce kuruma vermiş oldukları 416 liraya ilâveten 163 lira teberrü eylediklerini, Cihanköy halkının da 71, Ortaköy halkının 57 lira verdiklerini bildirmektedir.

Bozdoğan kazasının Yenipazar nahiyesi halkından 3020 vatandaş kuruma âza yazılmış ve 1313 lira para teahhüdünde bulunmuşlardır.

Giresunda ismini bildirmek istemeyen vatandaş ile manifaturacı Ali Ekmekeci kuruma 50 şer lira teberrü eylemişlerdir.

Diğer taraftan Meriinde İş bankasından Tefik Atalay, Bergamadan Kâmil Emin ve İsmet Emil, Nazıldan Mustafa Metinkuyum ve esi de nişan yüzüklerini kuruma teberrü etmişler-

Fransız Kabinesinde değişiklik

Nazırlar heyetinin içtimaina büyük ehemmiyet veriliyor

Bern 7 (A.A.) — Vichyden gelen haberler, bazı nezaretlerde değişiklikler vukua geleceği şayiaları dolanmakta olduğunu bildirilmektedir.

Bu hususta bu akşam toplanacak olan nazırlar heyeti içtimaina büyük ehemmiyet verilmektedir. Ezcümle son günlerde Vichy'ye gelmiş olan sabık Başvekil B. Flandenin Dahiliye nazırlığına getirileceği ve halen Dahiliye nazır bulunan B. Peyrou-tunun Müstemleke nezaretini deruhte eyleyeceği söylenmektedir. Diğer taraftan Adliye nazır B. Alibertin istifa etmiş olduğu da bildirilmektedir.

Eski Fransız Hariciye müsteşarının mahkûmiyeti

Clermont Ferrand 7 (A.A.) — Fransanın eski hariciye müsteşarı yûzbâşı Vienneot divanı harpçe se-kiz sen hapse, rütbesinden mahrumiyetine, 20 sene müddetle medeni haklarından istifade edememeğe ve devlete para cezası vermeğe mahkûm edilmiştir.

B. Vienneot'nun hapis cezası tecil olmuştur. Buna sebep 1914/18 harbindeki hareketleridir. Üç defa yaralanmış ve iki defa da emriyev-mide ismi zikredilmiştir.

Amerika deniz inşaatında sürat

60,000 tonluk dritnotlar yapacak doklar kuruluyor

Filadelfiya 7 (A.A.) — Amerikan bahriyesine dünyanın en büyük gemilerini inşa edecek muazzam tezgâhların tesisi için Delaware nehri taranmaktadır. Bu dokların icabında 60,000 tona varabilecek süper dritnotlar inşa edebilecekleri tahmin edilmektedir. Bir zırhlı inşası için mutad olan dört senelik müddetin, üç buçuk seneye ineeceği de zannedilmektedir.

Voşington 7 (A.A.) — Birleşik Amerika, on iki günde bir 12 harp gemisinin donanmaya iltihakını temin edecek derecede inşaat programını tesri etmiştir.

Fransada vaziyet

11 talebe kurşuna dizilmiş, 123 kişi tevkif edilmiş

Vichy 7 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Bazı ecneb. radyoları bir kaç gündüz 11 santeşrin hâdiseleri dolayısıyla 11 gencin Alman divanı harplerince mahkûm edildiğini ve kurşuna dizilmiş olduğunu bildir-mektedir. Vaka şudur:

11 santeşrin hâdiselerinde 90 lise ve 14 ü de üniversite talebesi olmak üzere 123 kişi tevkif edilmiştir. Dört kişi de hafif yaralanmıştır. Hiçbir ölü yoktur. Alman makamatı askerî mahkemelere hiçbir talebe sevk etmemiş ve hiç kimse idam olunmamıştır.

Serbes tedrisat profesörlerinden biri, bu hususta talebesi arasında yalan haberler içae ettiği için tevkif edilmiştir.

Alman korsanile çarpışan İngiliz vapuru

Rio - de - Janeiro 7 (A.A.) — İyî malûmat alan mahafilden beyan olunduğuna göre, Atlantik denizinde bir Alman korsanile yaptığı muharebede hafifçe hasara uğrayan İngiliz muavin kruvazörü Caernarvon bugün Montevideo doklarına girmektedir.

Alman hava üsleri bombalandı

Şimal denizinde ve Manştaki limanlara da hücumlar yapıldı

Londra 7 (A.A.) — Hava nezaretinin tebliği:

İngiliz hava kuvvetlerine mensup bombardıman tayyarelerinden mürrekkep kuvvetli bir filo dün akşamdan itibaren gece yarısına birkaç saat sonraya kadar, Fransa ve Hollanda tayyare meydanlarına ve İngiliz adalarına karşı, gece taarruzları için kullanılan düşman üslerine muvaffakiyetli hücumlar yapmışlardır. Şimal denizinde ve Manştaki limanlara, Dunkerque, Calaise ve Boulogneye de hücumlar yapmışlardır.

Tayyarelerimizden ikisi üssüne dönmemiştir.

İngiltereye hava akını

Londra 7 (A.A.) — Hava ve Dahili Emniyet nezaretlerinin tebliği: Bugün gündüz, düşmanın hava faaliyeti, yine çok mahdut bir surette vukua gelmiş ve bilhassa şark ve cenubu şarki sahillerine münhasır kalmıştır.

İngilterenin şarkında bir noktaya da bombalar düşmüştür. Yalnız hafif hasar vardır. Bir kaç kişi hafif yaralanmıştır.

Bugün gündüz avcı tayyarelerimiz iki düşman bombardıman tayyaresi düşürmüştür.

Londra 7 (A.A.) — Hava ve Dahili Emniyet nezaretlerinin bu sabahki tebliği:

Düşmanın cumartesi gecesindeki hava faaliyetleri büyük mikyasta olmamıştır. Bu faaliyet Bristol kanalı üzerindeki bir şehre karşı edilmiştir. Akın gece yarısından evvel nihayet bulmuştur. Bir çok yangın bombaları atılmış ve bazı çığı yangınlar çıkmışsa da itfaiye ve pasif koruma servislerinin serî ve nazif hareketleri sayesinde bunlar gubacak önlenmiştir. İkametgâhlar ve sair umumî binalar hasara uğramış ve bazı ölü ve yaralı da kaydedilmiştir.

İngilterenin cenup bölgesinde ve cenubi Galles eyaletinde bazı noktalar üzerinde de bombalar atılmıştır. Bazı hasar ve insanca ölü ve yaralı olarak zayıt olmuştur. Londra mintakasına hiç bir bomba atılmamıştır.

İskoçyanın cenubu garbisinde tahribat

Londra 7 (A.A.) — Reuter: İskoçyanın cenubu garbisine yapılan bir hava hücumunda Edinburgdaki Hollywood - Houseun parkına bir bomba düşüştüğü ifşa edilmektedir. Bu bina, İskoçya krallığının tarihi saraydır. Bomba eski kilisenin yakınına düşmüş ve İskoçya kral ve (Devamı 7 nci sahifede)

İnhisarlar idaresi bütün mübayaası hazırlıklarını bitirdi

İzmir 7 (A.A.) — İnhisarlar idaresi bütün mübayaası için hazırlıklarını ikmal etmiştir. Şehirimizdeki Amerikan kumpanyaları yerli şirketler de bu husustaki hazırlıklarını tamamlamakta mesguldürler. Ege muntakası bütün rekoltesinin yarısından fazlasını İngiliz ticaret birliği tarafından satın alınacağı hakkındaki haber müstahsiller tarafından memnuniyetle karşılanmıştır.

Şan-Kay-Şek hükûmeti esrar içilmesine mani oluyor

Şanghai 7 (A.A.) — Şan-Kay-Şek hükûmetinin esrar içilmesine mâni olmağa azmettiğine bir delil olmak üzere Şensi eyaletinin merkezi olan Şian şehrinde, bir milyon dolar kıymetinde sfyon ve sfyonkeşlere mahsus eşya müsadere edilmiştir. Millî hükûmet tarafından idare edilmekte olan muntakalarda, esrar içilmesini meneden kanunların tabikine şiddetle devam olunmaktadır.

İngilterede kömür stokunda fazlalık

Londra 7 (A.A.) — İngilterede kömür stokları geçen sene bu mevsiye nispetle yüzde 35 fazladır. Hükûmet memleketin muhtelif noktalarında küçük müstahsiller nefine beş milyon ton kömür depolamaktadır.

Türk - İngiliz ticaret anlaşması

İzmirden 15 bin ton üzüm, 5 bin ton incir satılacak

İzmir 7 (Telefonla) — İngilizlerle yapılan son anlaşma ile İzmirden İngiltereye 15 bin ton üzüm ve 5 bin ton incir satılacaktır. Piyasada üzüm ve incir satışları fevkalâde hararetlenmiştir. Bu vaziyet tüccar ve müstahsil mahafilinde memnuniyet uyandırmıştır. Bu satışlardan sonra İzmir üzüm rekoltesinden 10 bin ton mal kalmaktadır. İncir de buna vakındır.

Münakalât Vekili bugün şehrimize geliyor

Ankara 7 (Telefonla) — Münakalât Vekili B. Cevdet Kerim İnecdayı bu akşamki trenle İstanbula hareket etmiştir.

İzmirde ekme fiatleri

İzmir 7 (Telefonla) — Bugünden itibaren birinci nevi ekme 14, ikinci nevi ekme de 12 kuruşa satılmaktadır.

Çeşmede bir kaza

İzmir 7 (Telefonla) — Çeşmede harap bir kilise duvarındaki demir parçasını sökmeye çalışan Alaçatılı Ali yıkılan duvar enkazının altında kalarak ölmüştür.

İzmir muhteliti bayramda Ankaraya gidecek

İzmir 7 (Telefonla) — İzmir muhteliti kurban bayramında Ankaraya giderek Ankara muhteliti ile bir kaç yapacaktır.

Ankaradaki maç

Ankara 7 (A.A.) — Bugün 19 mayıs stadında lig maçlarına Demispor - Ankaragücü karşılaşması devam edilmiş ve Güçlüler 1 - 0 galib gelmişlerdir.

İngilterenin hedefleri

Herkesin müsavi şartlarla girebileceği içtimai bir teşekkül kurmak

Londra 7 (A.A.) — Dünkü Times gazetesinin başmakalesinde dikkate şayan bir şekilde tebarüz ettirildiği vehile harpten sonra İngilterenin hedefleri daha iyi içtimai teşekkülün kurulması gayesini takip etmektedir. Herkes müsavi şartlarla buna iştirak edecektir. Fakat dünyanın bu mütakabil anlayıştan istifade edebilmesi için ilk şart nazizmin ihizama uğramasıdır. Bunun içindir ki içtimai bakımdan Almanyanın şartlarını ileri sürceği bir sulhu kabul etmek mevzuu bahsolarak. Çünkü o zaman en büyük fenalıkların tohumları beynelmilel teşkilâta serpilmiş olacaktır. İngilterenin gayesi, harpten sonra memleketler arasında muhtelif İngiliz dominyonları arasında olduğu gibi bir işbirliği vücuda getirmek.

Esarete düşürülen milletler üzerinde tesiri şimdiden görülen yeni Alman nizamı, zayıfların daha kuvvetli memleketlerin esaretine düşmesi, haksızlık ve kuvvetin saltanatı demektir. Aradaki fark, hiçbir iltifat zemini bulunamayacak kadar barizdir.

İngiliz milletinin ittifakla mücadeleye devam etmek istemesi yalnız tabii bir vatanperverlik değil, aynı zamanda beynelmilel selâhın muhakkak mübessiri olan içtimai bir selâh ümidi ettiğinden dolayıdır.

Türk Ticaret bankasının askerlerimize hediyesi

Ankara 7 (A.A.) — Türkiye Kızılay cemiyeti umumi merkezinden: Erlerimize kiş hediyesi tedarik edilmek üzere Türk Ticaret bankası ve şubeleri namına umumi merkez veznesine beş bin lira yatırılmış ve cemiyetimize bu hediyeletin tedarkine derhal tevessül edilmiştir.

Kızılay cemiyeti umumi merkezi, Türk Ticaret bankasına bu kıymetli yardımından dolayı müteşekkirdir.

İsveç Başvekili nutkunda diyor ki:

(Baştarafı 1 inci sahifede)

3 — Kontrol servislerine gönüllü akını: Bu akın, lâkaydı ve yahut ümitsizlik değil, fakat aksini isbat eder.

Hükûmetin siyaseti hakkında, evvelce söylenelere ilâve olunacak veya yahut evvelce söylenelerden tayyedecek bir şey mevcut değildir.

Hâdiselerin seyri, hükûmetin memleketin bitaraflığını idame ve elimizdeki bütün vasıtalarla İsveçin istiklâlini ve aynı zamanda demok-rasi rejimimizi müdafaâ hususunda ki katî azmimiz hiç bir suretle değişmemiştir.

Memleketimiz bu bakımdan, aşar-ğı yukarı harbin, bidayetindeki aynı vaziyettedir. Anlaşmazlık dışında kalmak ve diğer devletlerle dostane münasebetler idame eylemek hususundaki değişmez azmimiz aynı olduğu gibi muhariblerin bitaraflığınıza hürmet edecekleri ve hürriyet ve istiklâlime tecavüz niyetinde olmadıkları hakkındaki teminatları da aynı olarak kalmaktadır.

Maamafih, bu, malûm olduğu üzere, hududlarımız dışında büyük devletlerin harbi devam ederken, bitaraflık siyasetimizin güçlüklerle karşılaşmadığı ve her türlü endişeden âzade olarak kendi hayatımızı yaşayabildiğimiz demek değildir.

Tecribe bize göstermiştir ki, bitaraflık siyasetinde esas olan nokta, onu ilân etmek değil, müdafaâ etmektir. Filhakika haklarımızı vakti tecavüzlerden mevcud zorluklardan şikâyet etmek hiç bir işe yaramaz.

Harp, harptir. Mücadelenin dışında kalan da fena muamele görmeye mahrum kalmayı beklemelidir. Zira zaferi kazanmak gayesi ekseriya üçüncü şahısların menfaatlerinden üstün tutulmaktadır.

Bu hakikatın bilinmesi hatta hareketimizi tayine yarar. Bu sözlerime sadece askerî hazırlıklarımıza güvenmemiz lâzımdır. Söylemek istemiyorum. Hukukumuz vakti tecavüzleri ve karşılaştığımız müşkülâtı tenbarüz ettirmekle iktifa eylemek, muharberilerle olan münasebetlerimiz hakkında yanlış bir fikir verebilir.

Esaslı gayelerine varmak isteyen bir siyaset, sarılı olarak tayin edilmiş görüş tarzlarına ve gayet sağlam istinat noktalarına malik bulunmalıdır. Bu noktalar bizim için hürriyet ve istiklâlden ibarettir. Memleketimiz dahilinde ve memleketimiz hakkında karar vermek hakkımız yapılabilecek her tecavüz reddedilecektir. Bu noktada milletimiz birleşmiştir. Yalnız, tamamen İsveçli gibi görmek ve düşünmek mezyetini kaybetmiş mahdut bazı mahfillerin muhtelif istikametlerde tezahür eden kuvvetli sempati-leri bu hususta ehemmiyetsiz bir istisna teşkil etmektedir. Bu birliğe istinadından ki kuvvetimizden bahsediyor ve hareket tarzımızı tayin ediyoruz.

Eğer bu gayretlerin, bütün milletlere daha iyi yaşama şartları temin edecek olan daha iyi bir dünya vücuda getirmekten ibaret olan gayelerine erişmek lâzım geliyorsa, herkesin hususî ve hodbin menfaatlerini umumi menfaate tâbi kılmalıdır. Fakat tam mânasile memnuniyetli muhib bir neticeye varmak için takip edilecek en iyi yol, kanaatimce, hür milletlerin işbirliği yapmalarıdır. Ancak bu takdirde ki her millet, umumi mesal çerçevesi dahilinde, kendisine has kabiliyetleri meydana koyarak, yine kendisine bağlı ve mahsus gaye içinde kendî menfaatlarını inkişaf ettirebilir.

Kendini bağlı ve mahbus hisseden bir milletin, en iyi bir verim beklemek mümkün değildir. Yeni vaziyet dahilinde, politika sistemlerini esas tutmak isteyenlerin bilmedikleri noktada iştir budur.

Bir milletin kuvvetini kıymetlendirmek ve hayatını tanzim etmek için en iyi ve yegâne politika sisteminin evvelden tayin edilmiş bir sistem olabileceği hakkındaki fikir, tecrübeyi kendî lehine olarak ileri süremez.

Bu husus tanotiriter sistemler de demokratik sistemler de iflâs etmişlerdir.

Ne demeli ?

Ustad Hüseyin Cahid Başmakalesinde: «Alman ordusunun mekanik tertibatı» diyor. «Ustad «mekanik» kelimesinin «makinelî» demek olduğunu hepimizden iyi bilir. Bir yabancı kelimenin türkçemizde her Türk tarafından bilinen bir mukabili varken fransızcasını niçin kullanmalı?

«Mekanik»

Dememeli?

«Makineli»

Demeli?

AKŞAMDAN AKŞAMA

Millî bir "Muâşeret terbiyesi", eserine ihtiyaç var

Dün bu sütunda bir karîmin mektubunu neşrettim. Okuyucum:

«Biz Türkler, zümre zümre, ecebî terbiyelerinin nüfuzu altında kalmış bulunuyoruz. Halbuki beynelmîl terbiyenin yanında millisi de olur. Bir Amerikalı ile bir Japon ve bir İngiliz bu millî terbiyelerle birbirlerinden ayırt edilebilir. Bizim de atalardan kalma ve şimdi hayli terketmiş olduğumuz, kendimize hâs, muâşeret âdabımız vardır. Bunların kaybolmasına meydan vermemeli. Zamanın şeraitine uyabilecek kısımlarını ihya etmeli!» diyor.

Dünkü nüshada yerimin darlığından dolayı bu mühim mevzuu dair bütün söylemek istediklerimi maalesef anlatamadım.

Bir İngiliz görürsünüz:

— Ne zarîf adam... - dersiniz.

— Tabî! — cevabını verilir;

ve meşhur İngiliz mekteplerinden birinin ismini zikrederek ilâve ederler: — O müesseseden neşet edenler yalnız ilimlerle değil, terbiyeleriyle de mükemmeldirler. Buradaki «terbiye» sözünün içinde «muâşeret âdabı» da mevcut; Misafir kabul etmek, yemek yemek, elbisesinin rengini teninin-kine, kravatını da elbise ve gömleğine uydurmak fendi... ilh...

Almanyanın, Fransanın ve diğer memleketlerin öyle meslekleri vardır ki, onlara insan yetiştiren mekteplerden mezun olanlar, behemehâl bir takım muâşeret âdabıyla mücehhezdirler.

Halbuki bizde pek âlâ şöyle bir vaziyet olabiliyor: Meselâ falanca yüksek münevver. Parlak bir diplomamanın sahibi. Bilgisile, yaptığı işlerle, kendisine, allesine, şehrine, milletine iftihar ve fayda temin edebilmiş...

Fakat...

Fakat, aman yarabbi, ne yemek yiyeceği o... Havlusunu, çocuk önlüğü gibi boynuna bağlamış, ziyafet sofrasında şapır da şupur! Önündeki tavuğu hançerliyecekmiş gibi bıçağı — kabzası baş parmağına ve namıslu küçük parmağına yakın tarzda — tutuyor...

Dişlerinin arasındaki kalıntıları — (bu tefsîlatı verdiğimden dolayı af dilerim) — temizlemek için, dudakları arasından bir kaftes dolusu kanarya sesi çıkarıyor... Hele yemekten sonra, behemehâl şu beyti aklı getiriyor:

Tutup ke'sin kenarından zarafetle bir hörpüdet,

Destiler kahve içmekte şu ammi amma mahir hâ!

Yalnız yemek için değil; oturmak, kalkmak fasıllarında da aynı vaziyet...

Şunu demek istiyorum ki, tahsil gören adam elbet hayatın — hiç de ehemmiyetsiz olmayan — bu gibi teferruatını beraber öğrenerek mükemmelleşmelidir.

Hattâ, en ufak terbiyesi olan, doğru selâm vermek, kalabalık yerlerde soğan sarmısak kokmamak, ihtiyara hürmet etmek gibi ufakik medenî icaplar beklenir.

Biz bunlara o derece ehemmiyet vermeye başladık ki, dükkâna girer girmez damdan düşer gibi: — Sizde şu renk tire var mı? — diye söze başlayabiliyoruz.

Ne merhaba, ne Allaha ısmarladık!... Dünyanın her hangi bir şehrinde bu tarza fena not verilir.

Bacak kadar çocuklar anneleri tarafından tramvay iskemlelerine oturtuluyor; ihtiyarlar dizleri titreyerek ayakta duruyor; gelinlik kızlar, koltuğa yayılarak, müstakbel kayınpederlerine, öptürmek için el uzatıyorlar...

Hülasa ne tarafından baksanız millî ve beynelmîl terbiyenin bozukluğu görünüyor.

Nasıl bir lûgat, bir gramer kitabı müellifine, bir klâsik eserler külliyyatının mütercimine ihtiya-

ci varsa beynelmîl terbiye hududları içinde millî terbiyemizi modernleştirerek bir «Muâşeret âdabı» kitabı yazacak terbiyeciyi de öyle hasretimiz var. Öyle bir eser ki, ailelerimizde, mekteplerimizde çocuklarımızı yetiştirmek için esas teşkil etsin.

(Vâ - Nû)

Musip bir tedbir

Sümerbank, kumaşları doğrudan doğruya halka satacak

Haber alındığına göre Sümerbank, elbise kumaşları hakkında yeni bir karar vermiştir. Banka ihtiyacı karşılayacak bir stok vücutte getirilinceye kadar topdancı tüccar ve terziye kumaş satmamağı kararlaştırmıştır. Banka bu kararla ortadan mutavassit elleri kaldırarak ve bu sayede kumaş fiyatlarının fırlamasına mâni olacaktır.

Banka, fabrikalarında yapılan kumaşları, Yerli mallar pazarlarında ve Yerli mallar pazarı bulunmayan yerlerde açacağı şubelerde doğrudan doğruya halka satacaktır. Şehrimizde bulunan İktisad Vekili B. Hüsnü Çakır bu hususta tedkikat yapmaktadır. Banka çorap ve fanila fabrikalarına ihtiyacı bulunan işçileri vermek için tertibat almaktadır. Fabrikaların talepleri ihtiyaca göre karşılanacaktır.

Vali salı günü

Ankaraya gidiyor

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın salı günü Ankara'ya gideceğini haber aldık. B. Lütfi Kırdar, Ankara'da vilâyet ve Belediye'ye aid işlerle meşgul olacaktır. Bu arada pasif koruma işleriyle taksit gördüklerinin vilâyete vaki olan müracaatlarını hükûmete arzedecektir.

Mekteplerde ders saatleri

Mekteplerin sabahları saat 9 da derse başlamaları hakkındaki kararın tatbikinde bazı mekteplere müşkülâtla tesadüf edilmektedir. Maarif müdürlüğü, mekteplere yaptığı tebligatta her mektebin kendi hususî vaziyetine göre saat 9 da veya 15 dakika evvel veyaahud on beş dakika sonra derse başlayabilmek üzere bir ders programını tanzim edebileceğini bildirmiştir.

Köpek ve kediler

Belediye bunların itlâfına ehemmiyet veriyor

Bir gazete, sokakta öldürülmüş köpeklerin kuyruklarını Belediye'ye teslim edenlere Belediye tarafından kuyruk başına on kuruş verileceğini yazıyordu.

Belediye, sokaklardaki kedi ve köpekleri toplayıp öldürmek için münhasıran kendi vesaitinden istifade etmektedir. Bu itibarla köpek ve kedi kuyruğu getirene bir para verilmemektedir.

Belediye Temizlik müdürlüğü gece karanlığında köpek ve kedilerin halkı rahatsız etmemeleri için son günlerde bu mücadeleye ehemmiyet vermiştir. Son birkaç günde 341 köpek ve 169 kedi öldürülmüştür.

Lâstik acentelerine tebligat

Otomobil lâstığı satan ticarethaneler Anadolu'daki acentelerine yüzde on nispetinde bir komisyon vermekte idiler. Son zamanlarda bu komisyonu vermemeğe için şubelerine lâstik göndermekle beraber, acentelerin lâstik ticarethanelerine yapılan tebligatta taşra ihtiyacı karşılayacak lâstik göndermedikleri takdirde mesul tutulacakları bildirilmiştir.

Adliyede mübaşirlik için imtihan

İstanbul müddeumâmlüğünden: İstanbul mahkemelerinde açık bulunan onar lira maaşa piyade mübaşirliklerine müsabaka imtihanı yapmak suretile erkek mübaşir alınacağından askerliğini ifa etmiş, orta mektep mezunu ve yaşı 35 den aşağı bulunmak şartıyla talip olanların evrakı müsbitelerle birlikte imtihan günü olan 12 Birincikanun 940 perşembe saat 10 dan bir gün evveline kadar bir dilekçe ile adliye encümeni reisliğine müracaatları.

Kızılay balosu

Kızılay kurumunun her sene verdiği mutad balo, bu sene de Taksim'de Belediye gazinosunda verilecektir. Balonun ilk hazırlıkları yapılmak üzere dün vilâyete vali muavini B. Ahmed Kinik reisliği altında bir toplantı yapılmıştır. Kızılay balosunun bayramın üçüncü günü akşamı verilmesi kararlaştırılmıştır.

çımız varsa beynelmîl terbiye hududları içinde millî terbiyemizi modernleştirerek bir «Muâşeret âdabı» kitabı yazacak terbiyeciyi de öyle hasretimiz var. Öyle bir eser ki, ailelerimizde, mekteplerimizde çocuklarımızı yetiştirmek için esas teşkil etsin.

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Millî piyango çekildi

40,000 liralık büyük ikramiye 252,698 numaraya isabet etti

Millî Piyangonun 4 üncü tertip 2 nci çekilişi dün Ankara Sergi-evinde yapılmıştır.

Bu çekilişte 40.000 liralık büyük ikramiye 252698 numaraya çıkmıştır. 10.000 liralık ikramiyelerden birini 048309 ve diğer 10.000 lirayı 131797 numara kazanmıştır. 009689, 082747, 197968, 218300, 280292 numaralar da beşer bin lira kazanmışlardır.

020618, 023442, 111954, 140105, 185374, 189044, 195926, 205608, 226244, 229521 numaralar da ikişer bin lira ikramiye kazanmışlardır.

1.000 lira ikramiye kazanan numaralar:

Son dört rakamı (0194) ile nihayet bulan 30 numara.

Son dört rakamı (7951) ile nihayet bulan 30 numara.

Son dört rakamı (7986) ile nihayet bulan 30 numara.

500 lira ikramiye kazanan numaralar:

Son dört rakamı (2045) ile nihayet bulan 30 numara.

Son dört rakamı (2722) ile nihayet bulan 30 numara.

Son dört rakamı (4529) ile nihayet bulan 30 numara.

Son dört rakamı (4781) ile nihayet bulan 30 numara.

Son dört rakamı (4900) ile nihayet bulan 30 numara.

100 lira ikramiye kazanan numaralar:

Son üç rakamı (549) ile nihayet bulan 300 numara.

50 lira ikramiye kazanan numaralar:

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (530) ile nihayet bulan 300 numara.

Son üç rakamı (599) ile nihayet bulan 300 numara.

10 ve 3 lira ikramiye kazanan numaralar:

Son iki rakamı (91) ile nihayet bulan 3000 numara 10 lira.

Son rakamı 7 ile nihayet bulan 30.000 numara (3) lira.

Son rakamı 2 ile nihayet bulan 30.000 numara (3) lira ikramiye alır.

Bes rakamı sırasile ve müteakilen büyük ikramiye kazanan 252698 numaranın aynı olup her hangi bir hanede bulunursa bulunsun yalnız bir rakamı değişik olan 47 numara seksener lira teselli mukâfatı alacaklardır.

Yılbaşı piyngosu

Millî Piyango idaresi bu sene bir yılbaşı piyngosu tertip etmiştir. Bu seneki yılbaşı piyngosunun en birinci hususiyeti tam biletlerin tam ve yarım biletlerin yarım ikramiye kazanabilmeleridir.

Halbuki bundan evvelki yılbaşı piyngolarında yalnız onda bir ve yirmide bir biletler vardı. Onda bir biletler 10 liraya, yirmide bir biletler 5 liraya satılırdı.

100 liraya satılması icab eden tam biletler hiç satışa çıkarılmıyordu. Şimdi yalnız tam ve yarım biletler vardır. Tam biletler 10 lira, yarım biletler 5 liradır. Görülüyor ki harp zamanında her şeyin pahalılığa doğru meylettiği bir zamanda Millî Piyango idaresi yılbaşı biletlerini on misli ucuzlaştırmıştır.

Yılbaşı Millî Piyngosunun şehrimizde Taksim bahçesindeki Belediye gazinosunda çekilmesi takarrur etmiştir.

İşıkları maskeleyenler

Zabita 300 zabıt varakası tuttu

Be yazd nahiye müdürü B. Nuri Tunaboylu evvelki gece zabita memurlarıyla birlikte nahiye muntakasında pasif koruma kanununa istinaden umumî bir kontrol yapmıştır. Bu kontrol ışık sızdırdıkları görülen Şehzadebaşı'nda iki sinema, Beyazıdda kahveci Hasan, tütünkü Mesud, Kasap Kadir, şarapçı Nuri, sebzecî Hüseyin, Kâzım, Mehmed Ali, Fehmi, Ahmed, Ali, bakkal Seyid, bahçıvı İsmail, ciğerci Mehmed, manav Mehmed Ali, kasap Hayri, Mustafa, Fak, bakkal Sıtkı haklarında zabıt varakaları tanzim olunmuştur.

Bunlar da dahil olduğu halde şehrimizin muhtelif semtlerinde yapılan teftişler neticesinde ışıkları maskeleyen hususundaki taltimatı tamamlıyarak emreyleyenler hakkında yeniden 300 ceza zabıt varakası tutulmuştur. Bunların ışıkları maskeleyen hususundaki ihmal ve teseyyüpleri pasif koruma kanunu hükümleri dairesinde tecziye edilecektir. Bu konroller her gece tekrarlanacaktır. Bazı gazeteler maskelenmemiş yerler arasında Nişantaşı polis karakolunun da bulunduğunu yazmışlardır. Haklarında zabıt tutulan yerler hakkında tanzim edilen cevdelle karakol karşısında bir apartmanın ismi yazılacak yerde daktilo yanlışlığı yüzünden karakolun maskelenmediği yazılmış ve bu yanlışlık bundan çıkmıştır.

Yarınki kız voleybol maçları

İstanbul kız mektepleri voleybol ilk heyeti başkanlığından: 9/XII/940 pazartesi günü Eminönü Halkevi salonunda yapılacak maçlar: Saha komiseri: M. Saver, Işık lisesi - Çamlica L. saat 14, İst. kız lisesi - Kandilli L. saat 14.30.

KUÇUK HABERLER

★ İstanbul barosu heyeti umumiyesi dün senelik içtimalını aktecekti. Fakat ekseriyet olmadığından bu toplantı ayın on dördüne bırakılmıştır.

★ Şoför Recebin idaresindeki kamyon, dün Üsküdar'da işkale meydanından geçmekte iken Şöhret isiminde bir kuza çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebep olmuştur. Polis, yaralı kıızı Nümüne hastanesine kaldırmış, şoför yakalanarak Üsküdar adliyesine verilmiştir.

Ekmek narhı

Yarın üç günlük narh tesbit edilecek

Dün Belediye İktisad müdürlüğünde şehrimizdeki değirmenlerle ekmekçilerin iştirakle bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda ekmek narhı meselesi etrafında müzakereler cereyan etmiştir.

Şehrimizdeki buğday ve un mevcudü tesbit edilmiştir. Toprak ofisten alınan buğdaydan yapılan un yarın akşama kadar serfedileceğinden ve salı gününden itibaren serbes piyasada satın alınan unla ekmek yapılacağından yarın Belediye'ye yeni ekmek narhı tesbit edilecektir. Maamafih bu narh da üç gün devam edecek ve tekrar toprak ofisinden alınacak unla ekmek yapılacağından cuma sabahından itibaren tatbik edilmek üzere yeni narh tesbit edilecektir.

Yarın sabah saat 9,30 da ticaret müdürlüğünde fiat mürakabe komisyonu toplanacak ve ekmek fiatleri görüşülecektir. Komisyonun vereceği karar üzerine daimî encümen ekmek narhını tesbit edecektir.

Kakao ile kalay ithali

Gümrüklerde mevcut bulunan 61 bin litre kakao ile 4 bin blok kalayın ithali için teşebbüs bulunulmuştur. Bu malların ithaline müsaade edilirse bunlar derhal piyasaya sürüleceklerdir.

Merhum Mehmed İzzetin

hatırası taziz edilecek

İçtimaiyat profesörü merhum Mehmed İzzet'in hatırasını taziz için edebiyat fakültesi felsefe şubesi yarımkı pazartesi günü bir hatırlama saati tertip edecektir. Toplantı öğleden sonra saat 14,30 da edebiyat fakültesi felsefe dershanesinde yapılacaktır. merhumun şahsiyeti ve eseri üzerinde konuşularak hatırası taziz edilecektir.

Resmî daireler

Memurlar, sabahları saat 9,30 da vazifeye başlayacaklar

Resmî dairelerle mekteplerin sabahları saat 9 da açılmaları üzerine bu saatte mekteplerine yetişmek isteyen talebe ile dairelerine giden memurlar yüzünden nakliye vasıtalarında ızdıham arttığından küçük talebinin tramvaylarda rahatsız olmamaları için resmî dairelerin yarım saat daha geç olarak saat 9,30 da vazifeye başlamaları maarif müdürlüğü tarafından vilâyetten istenilmiştir.

Vilâyet, maarif müdürlüğünün bu müracaatını yerinde bulmuş, saat 12 den 13,30 a kadar devam eden yemek tatil saatinin yarım saat evvela alınmak suretile saat 13 de bitmesini muvafık görmüş ve hükûmet nezdinde teşebbüsle bulunmuştur.

Şehrimize gelen malûmata göre hükûmet, maarif müdürlüğünün gösterdiği lüzum üzerine vilâyetin bu müracaatını münasib görmüştür. Bugünlerde vilâyete yapılacak bir tebligde İstanbuldaki resmî dairelerin sabahları saat 9,30 da işe başlamaları teblig edilecektir.

Yatılı mekteplerde bulunan asker çocukları

Askere alınan yedek subaylarla erlerin devletin resmî yatılı mekteplerindeki çocuklarının taksit bedellerinden yüzde on tenzilat yapılması kararlaştırılmış ve bu karar alâkadarlara teblig edilmiştir.

İsveç ticaret heyeti

Şehrimizin alâkadar mahalline gelen malûmata göre yakında şehrimize bir İsveç ticaret heyeti gelecektir.

Yunanistanda incir, üzüm satışları

İzmîr (Akşam) — Atina ticaret ataseliğimizden gelen bir rapora göre bu sene Yunanistanda Sultaniye üzümü alım satımı durgun geçmektedir. Yalnız son haftalarda İsveçre, Yugoslavya ve İsveç 2500 ton üzüm satılmıştır. Rekolte 22500000 kilodur.

Dahili istihlak için incir fiatleri hükûmetçe tesbit edilmiştir. Amerikan inciri okkası 8 drahmı, Varelyo inciri 7 drahmı, iyi yemeklik incir 6 drahmı üzerinden satılmaktadır. Diğer nevilerin dahili istihlakta kullanılması yasaktır. Yunanistanda incir ihraç fiatleri, her memleket için ayrı ayrı tesbit edilmiştir.

940 senesi bütün rekoltesi noksandır. Yunan tütünlerini koruma ofisi, satışlar ve tütün cinsini ıslah için çalışmaktadır.

Bir çırpıda

Gözlere dair yeni bir şiir!

Genç şairler, genç edebiyatçılar zaman zaman bir takım edebiyat mecmuaları neşrediyorlar. Ne garip tecellidir ki bu edebiyat mecmualarının ömürleri dört beş nüshadan fazla devam edemiyor. Bunun için bu tarzdaki mecmuaların bazan isimlerini bile işitemiyoruz. Aradan zaman geçiyor, mecmua battıktan sonra elimize geçen bir nüshaya bakıp:

— Bu da nesi? Bu isimde mecmua ne zaman çıkmış?... diye âdetâ hayretler içinde sayfeleri çeviriyoruz. İşte bunun içindir ki gençler orta yaşlara ve daha ilerideki nesillere çatıyorlar:

— Hem yeni edebiyat cereyanlarını takip etmiyorsunuz, hem de bize çatıyorsunuz. Bu nasıl iş? Ezberden çatış olur mu?...

Bunun için zaman zaman bu gibi mecmualarda intişar eden dikkate değer yeni tarzdaki şiirlerden bahsetmek hem faydalı, hem de eğlenceli oluyor. Hem de bu sayede artık gençler «Bizi niçin okumuyorsunuz. Şon edebiyat cereyanlarını takip etmiyorsunuz?» diymezler.

Bana göre bu haftanın en mühim edebî hadiselerinden biri de, en son okuduğum şu «Gözlerin!» adındaki şiirdir. «Gözlerin!» serlevhasını okuyunca kendi kendime:

— Tuhaf şey!... dedim. Artık gençler de harcı âlem mevzuları indiler. Demek orijinalite yapmak sevdasından vazgeçiyorlar...

Lâkin şiiri okur okumaz bu gözlerin bildiğimiz gözler olmadığını derhal anladım. İşte okuduğum şiir:

Gözlerin şaşı senin. Şühelâ değil, İyice şaşı. Üstelik çipil. Kalbim elektrik lâmbası, Gözlerin iki pil Çipilsin çipil. Böyle olduğu halde, Ne kadar güzelsin biliyor musun?

Genç şairin bayıldı, bittiği, meftun olduğu gözler işte bunlardır. Vakıa şimdiye kadar bir çok şairlerin yeşil, elâ, mavi, kapkara, sarı, lacivert gözlerin uzun uzun medhettiğini çok gördük. Hattâ klâsik teşbihlerle

Şehir Tiyatrosunda bir hâdise "Ayak - Takımı piyesi münasebetile,"

Bu hâdise, sahneye çıkarılan "Ayak Takımı" oyunundan değil, bilakis o-mamasından ileri gelmiştir. Gerçi Şehir Tiyatrosunun dram kısmında günde kadar görüldüğü piyeslerin hepsi, sanata aşık, genç ve fedakâr bir zümrenin mahrumiyet ve müşkülât içinde nasıl çetin bir mesai neticesiyle memleketi bir tiyatro çerçevesi kurdularını, ve nasıl cidden tiyatroyu seven bir seyirci kütlesi vücutte getirdiklerini göstermek bakımından birer hâdise telâkki edilebilirlerdi. Diyebilirim ki, bu genç sanatkarlar grubunun inşibâti mesaisi, atışları dünyanın herhangi sınıf sanatkar zümresine misal olabilir. Bütün bunlardan dolayı esasen Şehir Tiyatrosu hars hayatımızda bir hâdisedir. Bundan başka da verdikleri oyunlarda da Neyremizin ve Mahmudun "O Kadın" da meşhur gece sahnesi, Talâtın Othello'da Yago rolünde gösterdiği orijinal tefsir bizim için birer hâdisedir. Fakat "Ayak Takımı" piyesinde bütün oyun, her feruat ve karakteri hem ayrı ayrı olan hususiyetlerinden, hem de hepsini bir araya canlı bir terkip olarak toplayan ahenginden dolayı tiyatromuzda dikkate değer bir hâdisedir.

Aşklar sönp perde açıldı. Cereci dekor belki Gorki'nin piyesi için Rusya'da yapılmış bir dekordan alınmıştır. belki Şehir Tiyatrosunda Shakespeare dekorlarının sanat itibariyle daha yüksek değildir. Fakat bu başkaydı, çünkü seyirciler de oynayanlar da arka sokaklarımızda, metruk medrese oduklarında, han avlularında, bodrumda yaşayanların bazen tahta kerevetleri bile olmayan ışıksız meskenlerinin realitesini hissediyorlardı.

Oyunla karakterleri birbirine bağlayan ve seyircilere üç uzun saat oyundan başka birşey düşündürmeyen ikinci şey de işandı. Piyas tercüme idi, ve hiç de sairane nesir yapmağa özenmemişti. Fakat başından sonuna kadar bizim türkçemizdi. Yani asırların malzemesini seçe seçe bugünkü şekline verdiği öz türkçeydi. Mütercim, tercüme edenlere az nasip olan şey yapmıştı. Gorki'nin rusça olarak düşünüldüğü piyesi türkçe olarak yeni baştan düşünmüştü. Vâ - Nû Ahmed Vefik paşanın (kendi zamanının çerçevesi içinde) Moller'in terçümesinde yaptığını yapmış, piyesi bize maletmişti. Tiyatro muharrir ve mütercimimiz yer yer Vâ-Nû'dan daha yüksek nesir yazdıkları, yer yer muvaffak oldukları çok zaman vakı olmuştu. Fakat başından sonuna kadar tercüme bir eser hiç yadırgatmadan sahneye çıkartan ben henüz görmedim.

Ayak - Takımı piyesinin kahramanı yoktur. Oynayanların hepsi teker teker bu mahdut hayat sahnesinin en lüzumlu unsurlarıdır. Birinden birini çıkarınız, yahud en kısa rolünü dahi zayıf bir sanatkâra verin, piyasa ayak üstünde duramaz. Bunu oyuncular çok iyi kavramışlardır. Zaman zaman biri, yahut öteki, bir kabartma gibi bu hayat sahnesinin üstünde en baltırır, fakat derhal o kayboluyor, başkası bir kabartma halinde gözünüzü alıyor. Hiç bir an oyuncuların hepsi umumiyesini unutmuyorsunuz. Kapının arkasında dayak atıkları, dalatıkları, gürlüti ettikleri ve çığırtıkları sahne pekâlâ herhangi arka sokakta duyulabileceğiniz, hattâ mutlak duymuş olduğunuz seslerdir.

Bir an Baronu (Hadî Hün) en çok görüyorsunuz. Ahlakı zayıf, vaktile ayaklarını usaklara iliklettiren, elinden gelse daısına lokmayı ağzına koydurtacak hattâ kendi hesabına çiğnettirecek bir asilzade - isterseniz en mütereddi şekliyle paşazade küçüğü bey. Rusya'da bilmen fakat bizde ikbal düşkünlü aile çocuklarını en çabuk ve iyi yetiştirilen arasında olduğunun müşahade neticesiyle söyleyebilirim. Fakat aynı zamanda baron e'tipinde olanlar da vardır. Mirasını sefahatte sömürdükten sonra, çalışmak fırsatını bulunca çalan, nihayet bir bodrumda kumar oynayan, bir genç kızdan içki parası dilenenler de olsa gerektir. İşte Hadî Hün bu kopuklardan, bu zavallılardan biriydi. Bilhassa geçmiş günleri düşündüğü zaman gözlerinin öyle bir tahassürle evlerinden fırlayıp, ağzının tahassürle öyle bir çarpıştı vardı ki, ister istemez bu örneğin hakikisi ile karşı karşıya gelmiş gibi oluyordunuz. Aktör (Mahmud) zaman zaman seyircileri en çok kendisiyle meşgul ediyor. Şeref günlerini, sanatı, suğuk ve karahlık gecelerde güneşi hatırlar gibi hatırlıyor. Hayat "görünmek" ile hakikat "yaşamak" arasında o kadar bocalıyor ki ne zaman bir rol yapıyor, ne zaman kendisini kolaylıkla anıyamıyorsunuz. O kadar ki kendini dışarda astığını haber aldığınız zaman ölümünde bile seyirci istiyen bir sanatkar zihniyeti ile karşı karşıyasınız. Mahalle polisi, mutlak bir zulum rejiminin polisini temsil ediyor, diyorsunuz. Sopa sallıyor, tehdit ediyor, el atından — dünyalık edimnek maksadile — her türlü habaseti yapıyor. Fakat iyi kötü dünyamın herhangi zamanında, herhangi rejimindeki mahalle polsidir. Yani aramızda yaşadığı grupun bir ferdidir. Onlarla beraber düşer, kalkar, kumar oynar, sarhoş olur, onların ayrılmaz bir parçasıdır. Hırsız rolünde Talât çok kudretli bir kabadayıdır. Fakat hassastır, fevke yapar, dünya, ahret, ruh ve beden — Bu hayata

doğru bir örnek midir? Yoksa Rousseau'nun insan iyi doğmuştur, onu cemiyet berbat etmiştir nazariyesini isbat için uydurmuş bir mahallik mudur? Herhalde bir V. Hugo romanına yarasacak bu hırsız tipi Talâtın elinde bir realitedir.

Luca'nın bundan da daha suni olması lazım gelir. Eski sanatın, insanlara sıkışık dakikalarından mütevellil olun diye uydurduğu bir tip, âmiyane tabiriyle Hızır gibi bir adam. Ona rağmen sanatkar ona bir nevi zindan kaçkını, Rus papazı ve akidesi muhabbet olan bir hüviyet verebilmiştir. Eski kürkçü ve amele konuştukları zaman sahilci insanlardı. Üçüncü perde de Satin konuşurken birdenbire ötekileri unutturuyor. Kadınların dördü de şayanı hayret birer realitedir. Ofeliyanın ruslaşmış fakir bir örneği olan kız mutlak bu tip kızları iyi biliyor. Nasıl biliyor diyorum, çünkü bu nevi saadete inananak genç kız bugün çok değil. Ev sahibinin karısı mahalliyet yalnız kışlarına verdiği yahşi şekilden dolayı değil, gözleri, hareketleri, sözleri ve hattâ susup bakışlarıyla birinci derecede bir kudretle temsil ediyor. Fakat bunu yapan Neyire Neyirdir. Ondan beklenir. Maamafih Nastya ve Nataşa da zaman zaman sahneye onun kadar hâkimdirler. Tatar, bir Rus mütefekkirinin tahayyül ettiği bir mülümündür. Bunların hepsinin gözleri yerde, ayakları çukurda örneklerdir. Gorki yalnız Alyoska'yı bu karanlık devri acıp istikbalden nasibi olacak bir karakter gibi yaratmıştır. Acaba bunu yaparken Gorki Şalyapın'ı mı düşündü.

"Ayak-Takımı" nı oynayanların hepsinin oyunu birer hâdisedir. Fakat hâdisenin en büyüğü bunların beraberliği, bir kül oluşlarıdır. Oyunlarının muvaffakiyet sırrı budur. Bunlar bana büyüklerin gözünden uzak bir tenha yere çekilip bir oyun lead eden çocukları hatırlattı. Bunun için temsil ettikleri karanlık sefaletle rağmen oyunları tazedir, canlıdır, samimidir ve hiç bir an temsil ettikleri karakterden başka bir insan olduklarını düşünmüyorlar. Bunlar için seyirci yok gibidir. Bunların oyunu tertip edilmiş ve talim edilmiş bir oyun gibi değil. Hepsini bu oyunun sahilci bir oyun olduğuna inanmış, onun için seyredenleri de beraber sürükliyorlar.

Son perde kapanınca azıcık kusur bulayım dedim. Hattâ buldum sandım. Bana tempoları biraz ağır gibi geldi. Emil Jennings'ın mütemadi bir ağırlık hissediliyordu. Fakat düşündüm ki bu tiplerin tempoları ağır olmak lazım, bunlar yağlı tükemiş birer kandi gibi değiller mi? İçlerinde tek genç rolü yapan Alyoska, bir sefalet devrinde arta kalabilecek tiptir. Onun hareketi de kâfi derecede evcik, tempolu tam curema değil mi?

Oyunculara kusur bulamayınca oyuna döndüm. Belki okuyucular, bu oyunu bu kadar beğenmemi biraz da Gorki'nin realist denilen eserindeki kudrete atfederler. Halbuki Gorki'nin bu piyesi bence hiç de realist değildir. Bilakis âdetâ mistik, âdetâ Hugo'nun romantizminin hafif bir aksidir. Bilhassa Hugo'nun Sefilleri her an hazır ve nazırdır. Bu piyesi bizim çocuklar oynarken görmesenz de sadece okusanız «realizm» ile pek az münasebetini bulursunuz. Oyun yalnız romantik değil aynı zamanda da bir taraftan her memleketi ihtilâl ve inkılâp arifesinde söylenilen sözlerle, bir taraftan da metafizik münakaşalarla doludur. Her kes hayat - östet sırrını bilmek ister, herkes vakitli vakitsiz tecrübe - fevki lâflar eder. Gorki'nin en realist olduğu sahne, belki seyircilere en az realist görünen anlardır: Kendilerini unutmak için iskambil oynadıkları zaman gösterdikleri ihtiras, omuz omuz baş başa şarkı söyledikleri an, aktörün ölümünü haber alınca âni bir şaşkınlıktan sonra tekrar şarkı söylemeleridir. Üçünde de bir şeyden kurtulmak isterler, kendilerinden, sabahsız bir gece gibi varlıklarını saran ümitsizlikten, ve hattâ bu ümitsizlik arasında bile her insanı ürperten ölüm korkusundan.

Bu piyese romantizm yalnız Hugo cephesinden değil, Shakespeare kaynağından, bilhassa Hamlet'den geliyor. Her karakteri ayrı ayrı yaratırken Gorki bir tutam Hamlet ilâve etmiştir. Hamlet piyesi olarak bütün romantizmine rağmen Ayak-Takımı piyesinden bin defa daha realisttir. Tecrübe-fevki, tabiat-fevki düşünceler umumiyetle Hamlet'e, ruhunda bir muamma taşıyan zavallıya inhisar eder gibidir, ötekiler vakitli vakitsiz ruh, ahret, dünya iyilik kötülük felsefesi konuşmazlar. Gerçi Ruslar bu meslelele daha çok alâkadardır. Fakat her halde Gorki bu adamların hakikat konuştuklarını değil şunların altındaki endişeleri, vehimleri ve emelleri ifade ediyor. Ve

Dünyanın nüfusu 2 milyar 145 milyon

Çinin nüfusu 450, Sovyetlerin 170, Amerikanın 131 milyon

Bir buçuk seneye yakın zaman-danberi devam eden Avrupa harbi, insanca büyük zayıata sebep olmaktadır. Bu sebeple nüfus meselesi günün en mühim mevzuunu teşkil ediyor. Milletler cemiyeti iktisadi tedkikler şubesi, geçen hafta dünyanın nüfus vaziyeti hakkında, bir bülten neşretmiştir. Bu bültene göre 1938 senesi sonunda dünyanın umum nüfusu 2 milyar 145 milyon buluyor ve Çin memleketi 450 milyon nüfusla istatistikte baş mevkii işgal ediyordu. O tarihten beri, üç büyük memlekette nüfus sayımları yapılmıştır.

Sovyet Rusya'nın 1939 senesi kâ-nunusaniinde nüfusu takriben 170 buçuk, Amerikanın 1940 nisanında nüfusu 131,4, Almanyana ise 1939 mayısında nüfusu 79,7 milyonu bulmuştur. Fakat Almanyana'nın bu nüfusu Bohemya ve Moravya himaye idaresinin 7 milyon ve Avrupa harbindenberi Almanyaya ilhak edilen topraklarda bulunan 10,5 milyon nüfusu ihtiva etmemektedir.

Gene Milletler cemiyeti iktisadi tedkikler şubesinin bültenine göre Almanyada doğum fazlalığı devam etmiş ve 1939 senesinde eski Almanyada binde 20,3 ü bulmuştur. Halbuki Almanyada 1933 de doğum fazlalığı ancak binde 14,7 ye varmıştı. Gene 1939 senesinde Al-

manyaya bağlı Avusturyada 1937 senesinin binde 12,9 una mukabil binde 20,9 u, Südet topraklarında binde 21,9 u bulmuştur.

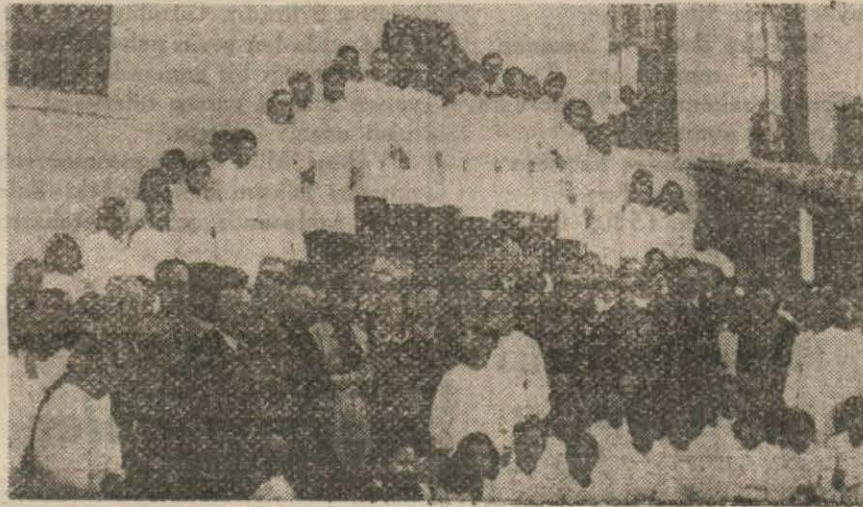
1939 senesinde Danimarkada, Balkanlarda doğumlarda bir düşüklük, Cenubi Afrika birliğinde, Okyanusyada, İsveç ve Norveçte doğum artışı kaydedilmiştir.

Şimdiki nesilde, vefiyat misli görülmemiş derecede bir düşüklük gösteriyor. Sıhhi kaidelere gösterilen ihtimam, harpten evvel halkta görülen refah her sene milyonlarca insan hayatını korumakta ve ölümlerin azalmasını temin etmekte idi.

Sınai istihsalâtta görülen yükselme bazı memleketlerde 1938 senesi ortalarında başlamış ve Avrupa harbi patlak verinceye kadar devam etmiştir. Sınai istihsalâtın artışı, 1939 senesinin son yarısında da bilhassa Birleşik Amerika ve Kanada da devam etmiştir.

Sovyet Rusya'nın sinai istihsalâtına aid istatistikler bazı defalar birbirini tutmuyorsa da Sovyet Rusya'nın sinai istihsalâtında kuvvetli bir artış mevcut olduğu muhakkaktır. Sovyet Rusya'nın zirai istihsalâtında ve bilhassa pamuk, yün, çay, şeker, ipek, kömür, fosfat ve diğer bazı maddeler istihsalâtında mühim bir artış görüldüğü inkâr kabul etmez bir keyfiyettir.

Uşak Akşam kız sanat mektebi

Uşak (Akşam) — Maarif Vekâleti Uşakta bir Akşam kız sanat mektebi açmış, mektebin açılış töreninde vali. B. Hâmid Oskay da hazır bulunmuştur. Yukarıki kışe Akşam kız sanat mektebi talebesini vali ile beraber bir arada gösteriyor.

İskenderun (Akşam) — Kahraman Mehmedciklerimize kışık yünlû giyecek hediye etmek işinde vazife alan heyetler faaliyetlerine devam ediyorlar. Hataylılar, bu işde ön safta gelmeğe çalışıyorlar. Gönderdiğimiz resim, İskenderun'da Namik Kemal okulundaki kızlarımızın, kendi aralarında para topharak erlerimize yün kazak hazırlamalarını gösteriyor.

Hava Kurumuna para veren manifaturacılar

Avram Tazartes 1000, Abdulvahap ve Hasan Tatari 750, A. Cumbaşyan (Tasviye halinde) 750, A. Kamparosyan (ki şirketten) 750, Nesim ve Leon Şaban 500 Mehmet Hüseyin Tatari ve oğlu Sami ve ort. 375, Yuda Balıl kürkçüyan ve mitrami 300, Avadis Haddeler 250 Ziya Nafi Paker 250, Ahmet Hamis Hoger 150, Vahit Cideclayan 100 lira. Teberrüatı yekûnu 5175 liradır.

eseri hâdise yapan bunlardan ziyade, bu piyesteki karakterleri kendilerine mal eden Şehir Tiyatrosu dram heyeti ve eserin bir Türk tarafından yenibaştan düşünülüp türkçemize maledilmişmesidir.

Halide Edip

Sivas - Erzurum istikrazının yedinci tertip tahvilleri

Borsa ve Osmanlı bankası komiserliğinden: % 7 faizli 1934 senesi Sivas - Erzurum demiryolu istikraz tahvillerinin 5.500.000 liralık yedinci tertibi 6/12/94 tarihinden itibaren borsa kotuna ithal edilmiştir.

Tepebaşı dram kısmı gündüz Sa. 11 ve 15,30da. Gece saat 20,30 da.

BULUNMAZ USAK Yazan: J. M. Barrie Türkçesi: Meharet Ersin İstiklâl cad. komedi kısmında Gündüz saat 11 ve 15,30 da Gece sa. 20,30 da D A D I (Son hafta)

ZİNEMA Dört ayaklı artistler

Asta ismindeki köpeğin senelik kazancı 150 bin liradan aşağı değildir

Hollivutta çalışan 200 kaz, 20 domuz, 12 eşek, bir çok vahşi hayvanlar da vardır

Hollivutun meşhur yıldızlarının çok para kazandıklarını herkes bilir. Sinema gerinde bu yıldızlar kadar para kazanan dört ayaklı bazı artistler de vardır. Bunların arasında en meşhuru Rintintin idi. Bu çoban köpeği on sene durmadan film çevirmiş ve bir milyon liradan fazla para kazanmıştır. 1932 senesinde öldüğü zaman bu, mühim bir hâdise olmuş, gazeteler günlerce Rintintin'den bahsetmişti.

İkinci derecede Tom Mix'in Tony adındaki atı gelir. Tom Mix 12 sene müddet çevirdiği filimlerde hep bu ata binmiş, meşhur hünerlerinden çoğunu bu ata yaptırmıştır. Bu sayede ikisi 15 milyon lira kazanmıştır.

Bugün dört ayaklı artistler arasında en meşhuru Asta'dır. Asta, Myrna Loy ile William Powell'in çevirdikleri ekseri filimlerde rol alan bir hayvandır. Asta son derece zeki bir hayvandır. Bu hususta Rintintin'den de daha yüksektir. Kendisine verilen rolü derhal anlamakta ve hakkile yapmaktadır. Asta rolünü anlamakta insanlardan geri kalmıyor. Bazen ağlatıyor, bazan güldürüyor, bazan da seyircileri heyecanla düşürüyor.

Asta, bugün en fazla kazanan hayvandır. Çevirdiği filim için on bin lira ücret almaktadır. Bu yüksek ücrette rağmen hiç boş kalmıyor, mütemadiyen çalışıyor. Fakat, çok yorulmaması için, haftada ancak dört gün çalışmakta, üç gün dinlenmektedir. Bir filim bittikten sonra da behemehal bir müddet istirahat ediyor. Bundan başka her sene yazın iki ay tatil yapmaktadır.

Senelik kazancı 150 bin liradan aşağı değildir. Bu parayı sahibi almakta, fakat Asta'yı hakikaten çok iyi yatarmaktadır. Dört ayaklı artistin hususi daresi, hizmetçileri, doktoru, ahçısı ve otomobili vardır. Asta istirahat zamanlarını muhakkak gezmekle geçirir. Harpten az

Hollivutun 4 ayaklı artistlerinden Asta zaman evvel yaz tatilini geçirmek için Avrupaya gelmişti. Kendisine Queen Mary vapurunun lüks dairelerinden biri tutulmuş, 2000 lira ücret verilmişti.

Bugün Asta'dan sonra en çok para kazanan Jiggs adındaki maymundur. Dorothy Lamour'un filimlerinde görülen bu şempanze bir emir üzerine ağlıyor, güliyor, bağırıyor. Aylık kazancı beş bin liradan aşağı değildir. Bu paranın büyük bir kısmı maymunu eğlendirmek için sarfedilir.

Shan Grila adında bir Himalaya keçisi de haftada 150 lira kazanmaktadır. Bu keçi kırmızı renk görünce çok garip ve korkunç bir ses çıkarıyor.

Hollivutta birçok ikinci derecede dört ayaklı artist vardır. Bunlar lüzum görüldükçe derhal angaje edilerek çalıştırılır. Bu artistler arasında 200 kaz ve ökde, 20 domuz, 12 eşek bulunmaktadır. Bu ehli hayvanlardan başka bir takım vahşi hayvanlar da vardır. Bir hipopotam, müteaddid yılanlar, timsahlar, zürafa ve sair hayvanlar, şıçanlar, kuşlar, kelekler bulunuyor.

Nihayat Metro Goldvin filimlerinin başında kükreyen Leo isimdeki aslan da senede 10 - 15 bin lira kazanır.

Esarengiz tebessümlü **MAREILLE BALIN** YILDIZ: PUCHKINE'nin eserinden iktibas edilmiş olan **AŞKIN ZAFERİ** 1940 in en son Fransız filmindeki ASK VE İHTİRAS SAHNELERİNİ YARATIYOR. Pek yakında SÜMER Sinemasında

Kahkaha Kralları **LOREL - HARDY'nin** **SARAY Sinemasında** gösterilmekte olan emsalsiz derecede neşeli **LOREL - HARDY** **HAYDUTLAR ARASINDA**

Türkçe sözlü komedisini görüp candan gülünüz. Bugün saat 11 de tenzilâti matine. Seanslar: 11 — 1 — 2,30 — 4,30 — 6,30 suare 9 da

Hayatını Beşeriyet için bir felâket olan VEREM mikrobu mücadelesine feda eden **ROBERT KOCK** **ÖLÜME KARŞI SAVAŞ** filminde: EMİL JANNINGS tarafından yaratılmıştır. Bugün **SAKARYA** sinemasında Seanslar: 11 — (Tenzilâti) 1 — 2,30 — 4,30 — 6,30 ve 9 da

BUGÜN **MELEK** Sinemasında **SON BESTE** KALPLERİ titreten bir müzik - Gönüllere heyecan veren bir aşk - Renkli ve şahane sahnelerle dolu

Büyük bir musikişinas'ın Aşk ve Mücadelesi Baş rollerde: DON AMECHE - AL JOLSON - ANDREA LEEDS Seanslar: 11 — 1 — 2,30 — 4,30 — 6,30 ve 9 da. Bugün saat 11 de tenzilâti matine.

Ankara radyosunun çocuk saatlerinden büyükler memnun değildir. Bu saatler zaten büyükler mahsus değil, demeyiniz. Memnun olmayan büyükler radyonun çocuk saatlerini küçükler hesabına dinleyenlerdir.

Radyonun Posta Kutusu Amcası gerçi çocuklara pek müstakim davranarak onların bütün arzularını yerine getirmek, hepsini her hususta memnun etmek için elinden gelen gayreti sarf ediyormuş. Fakat meselâ, geçenlerde bir ufak yavrunun talebi üzerine çocuk saatinde (Balalayka) havası çalınmış. Ara sıra da çocuk saatinde, o baygın edalı türkçe tango-ları da dinlemek kabilmış. Bunlar, çocuk havaları, körpe di-ni-ara musiki terbiyesi âsılama-yı arayan, onlara hakiki musiki-yi sevdirecek parçalar değildir, deniyor.

Bazan geceleri saat 21,30 da, yani çocukların çoktan uyumuş olmaları lazımgelen saatte (çocuk müsahabeleri) terip etmek hatasına düşen Ankara radyosu, hiç şüphe yok ki, büyükler mahsus neşriyatında olduğu gibi çocuk sa-

atinde de pek dikkatli davranmak mecburiyetindedir. Radyonun bir terbiye kürsüsünden farkı yoktur; çocuk saati ise, radyo programında bilhassa çocuk terbiyesine tahsis edilen bir zaman parçasıdır. Bu saatin mühim bir kısmını büyüklerin çocuklara öğretmek istedikleri doldurur; küçük bir kısmı da çocukların istediklerine tahsis edilir.

Unutmamalıdır ki çocuklar daima ve herşeyi ister; fakat ancak istediklerinden bazıları kendilerine verilir. Çocuk terbiyesinde çocuk isteklerinin yerine getirilmesi lâzım gelenleri seçmek en büyük hünerdir.

Radyonun çocuk saati elbet de çocukları memnun etmek için onların isteklerinden bazıları yerine getirecektir. Fakat nasıl mekteplerdeki musiki müfredat programında Balalayka ile türkçe tango-ların yeri yoksa radyonun çocuk saatinde de olamaz.

Böyle talepler karşısında radyonun Posta Kutusu Amcasına düşen vazife Balalayka istiyen çocuğa bu havanın çalınmıyacağını söylemek ve niçin çalınmıyacağını anlatmaktır.

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLUYOR?

Hırsız köpekmiş!

Macaristanın paytahtı Peştedeki mücevherat mağazalarına gayet usta bir hırsız dadanmış, şimdiye kadar birkaç yüz bin Pengö'lük pırlanta, inci ve diğer mücevherat çalmıştır. Bu mücevherler otuz yaşlarında gayet sık kıyılmış bir müşteriye gösterildikten sonra kayboluyordu. Şüphe üzerine bu tenç adam birkaç defa tevkif edilerek üzeri aranmış ise de birşey bulunmamıştır. Nihayet hırsız zabıtabaya muayyen bir zamanda ikametgâhını haber vermediğinden istisvap edildiği zaman beraberinde gelen köpeği kimden aldığı ve niçin beslediği hakkında sorulan suallere mütenakız cevaplar vermesi üzerine yakalanmıştır. Elde edi-

len ip ucu bu sık gençin hırsız olduğunu isbat etmiş ve hırsızlıkta kullandığı gayet mahirane usulü de meydana çıkarmıştır.

Sık genç, küçük köpeği ile birlikte mücevherat mağazasına girip pırlantaları görmek ister. Bunları muayene ederken, tezgâhtarın gasfetinden istifade ederek birini yere düşürür. Sahibinin elinden düşen bu gibi şeyleri yutmağa alıştıran köpek istifiini bozmaksızın pırlantayı yutar. Eve döndükleri zaman hırsız köpeğinin mide-sindeki kıymetler maddenin tabii yoi ile çıkmasını bekler.

Bu suretle hırsız büyük bir servet temin etmiştir.

Büyük ikramiye nasıl israf etmiş?

Macaristanın Sezegeden şehrinde eski ayakları tamir eden bir adam izziz kaldığından ağıktan ölmek için ruhsatiyesiz balık avına çıkmıştır. Birkaç defa bu kaçaklığı yaptıktan sonra nihayet yakayı ele vermiş ve mahkemeye sevk edilmiştir.

Hâkim maznunu derhal tanımıştır. Çünkü Macar devlet piyagosunun en büyük ikramiyesi 100.000 Pengöyü kazanmış olduğundan resmi ve hüviyeti bütün gazetelerde çıkmıştı. Hâkim maznundan bu kadar büyük servete konduğu halde nihayet kaçak suret-i le balık avlamaya tenezzül edecek kadar fakrî zarurete düşmesinin sebebi sormuştur. Maznun için çekerek yüz bin Pengöyü akılsızlığı yüzün-

Hem kaptan, hem hâkim!

Amerikalılar büyük Okyanustaki besapsız adalarda kanunu tatbik için seyir bir mahkeme ve hapishane vüde getirmişlerdir. Mahkeme ve hapishane büyük bir vapurdan ibarettir. Mahkememin reisi de aynı zamanda geminin kaptanıdır. Geminin muayyen günlerinde şu veya bu adaya gelir ve mahalli hükümet ve zabıta tarafından tevkif edilmiş suçluları mahkemeye ederek cezalandırır. Ceza-

sı hafif olanlar adada bırakılır. Ağır olanların geminin hapishanesine atılır ve Amerikanın karasındaki büyük hapishanelere götürülür.

Temyiz mahkemesine sevk edilecek mahkûmlar da bu seyir hapishane ile Amerikanın karasına getirilir. Seyir mahkeme her adada bir mahkeme tesisi gibi masraflı ve kâfiyetli bir işten Amerikan devletini kurtarmıştır.

Tahttan mabede çekilen hükûd nar

Devlet ve İkbale nail olanlar çoktur. Fakat bundan ihtiyarı ile vaz geçenler azdır. Bunun son misalinin Hindistan'da görüyoruz. Hindistanın yerli hükûmdarları arasında en nüfuzlu olan ve parlaklarından biri sayılan Ratanpur maharajesi bir gün tebaası-na bir beyanname neşretmiş ve bu-

da artık hükûmdarlıktan usanmış olduğunu ve bir Mecusi mabedinin mukaddes yılanastık muhafazı yapacağını bildirmiş, teçenine itaat edilmesini tağsiye eylemiştir.

Maharajenin tac ve tahtını terketmiş olmasında bir kadın parmağı ve bir aşk macerası olduğu söyleniyor.

1800 senelik bir ordugâh

Slovakyanın merkezi Bratislava şehri civarında arkeologlar tarafından son yapılan hafriyat gayet mühim neticeler elde edilmiştir. March nehri vadisine nazır 70 metre irtifandaki bir yaylada 1800 sene evvel Roma orduları tarafından kullanılan bir sabit ordugâh keşfedilmiştir.

Her tarafa nazır ve hâkim olan bu mevkiye yüksek ve kalın duvarlarla muhafaza altına alınan bu meydana ordu başkumandanına mahsus olup pretoryum ismi verilen merkezî bina-

dan başka zamanımızdakilere benzeyen muntazam kışalar bulunduğu zahire çıkarılmıştır.

En ziyade dikkati celbeden cihet bu kışalarda muntazam hamamların bulunmasıdır. Romalı askerler hergün yıkanmağa ve temizlenmeğe mecbur tutulmakta idiler. Bu hamamların yakılması ve kışaların istisması için yer altında küllanlar ve boru yolları da bulunmuştur.

Bu ordugâh tarihte gayet meşhurdur. Çünkü imparator Trajan kendi lejyonlarını daima burada teftiş ederdi.

Cezalandırılan şoförler

Dün yapılan seyrisfer kontrolünde yeti şoför bozuk taksimetre ile çalıntılarından, üç otobüs biletiist haddinden fazla yolcu aldıklarından, bir şoför otomobilinde dikiz aynası kaldırıldığından, üç şoför karnesiz çalıntılarından, bir şoför numaralı karnet giymediğinden cezaya çarptırılmışlar, tramvaylar yürürken inip çıkan beş kişiden de birer lira para cezası alınmıştır.

Deniz lisesi basketbol şampiyonu oldu

Askerî lisele arasında tertib edilen basketbol şampiyonasına dün Beyoğlu Halkevi jimnastik salonunda devam edilmiş ve Kuleli ile Deniz lisesi takımları karşılaşmışlardır.

Çok heyecanlı geçen müsabaka neticesinde Deniz lisesi, Kuleliyi 20 - 19 mağlûb ederek Askerî lisele 240 yılı basketbol şampiyonu olmuştur.

Yunanlıların hudutsuz fedakârlığı

Yunan ordusu, Arnavutluğun sarp ve yalçın dağlarında memleketinin bütünlük ve istiklâlini korumak için kahramanca bir mücadeleye girişmiş bulunurken, cephe gerisinde kalan erkek, kadın bütün vatandaşları da hamiyet ve fedakârlıkta ordudan hiç geri kalmıyorlar.

Yunan milletinin en büyük irki meziyetlerinden biri de, hudutsuz bir dereceye varan vatanseverliğidir. Bir Yunanlı, dünyanın en ücra köşesinde bulunsu bile daima vatanını düşünür. Kazandığı paranın en büyük kısmını memleketine gönderir. Yabancı memleketlerde didinen ve çalışan Yunanlıların en büyük ülküsü, haricte kazandıkları paraları ile ahar ömründe Yunanistanın bir köşesine çekilip, son günlerini akraba ve dostları arasında geçirmek.

İtalyanın beklenmedik tecavüzü, dahilde ve ecebî memleketlerde yaşayan bütün Yunanlıların vatanseverlik duygularını alevlendirmiş, onları memleketleri uğruna bütün servetlerini hükûmetin emrine koymağa sevk etmiştir. Bu hamiyet ve fedakârlık müsabakasında, zengin fakir bütün Yunanlılar, yarışa çıkmışlardır.

Yunanlıların hükûmete verdiği ianeler, şimdiye kadar yüzlerce milyon drahmîyi geçmiştir.

Gegen gün Yunan İçtimai Muavenet Nazırı B. Kırbas, vatandaşlarına hitaben radyoda bir nutuk söylemiş, bu harbin içtimai muavenet bakımından hükûmete tahmil ettiği ağır külfetleri, birer birer sayarak vatandaşlarını daha geniş bir ölçüde yardıma davet etmiştir. Nazır, asker ailelerine yapılan aylık yardımın 150 ve milli aşhaneler tahsisatının da gene 150 milyon drahmîyi bulduğunu hatırlatmıştır.

Nazırın bu hitabesi, Yunanistan'da pek derin akisler uyandırmıştır. Parası bulunanlar paralarını parası bulunmayanlara da nişan yüzüklerini, bileziklerini, altın istavrozlarını akın akın Yuan Milli bankasına götürerek teberri etmeğe başlamışlardır.

Atina civarında Galaksidi namındaki küçük bir köy halkının yüzük, bilezik, istavroz ve mücevherat teberriyatı bir okka altını bulmuştur. Diğer bütün Yunan köylerinde de hükûmetin davetine aynı müsaarat ve tehalük gösterilmektedir. Hürriyet ve istiklâline kışkanç olan bir millet, kan ve servetçe bu hudutsuz fedakârlığı sayesinde milli varlık, hürriyet ve istiklâlini koruyabilir.

Günün Ansiklopedisi

JEAN SIBELIUS

Helsinki 7 (A.A.) — Finlandiyanın büyük müzik kompozitörü Jean Sibelius yarın 75 inci yıldönümünü kutlayacaktır. Sibelius yalnız Finlandiyanı değil, bütün Avrupa'da bugün yaşamakta olan kompozitörlerin en büyüğüdür. Dahî sanatkâra bu mesud yıldönümü münasebetle her taraftan tebrik telgrafları gelmektedir.

Yukarıki ajans telgrafında bahis mevzuu olan Jean Sibelius Tavastehusta 1865 te doğdu. Helsinki'de Wegelius'un, Berlinde Becker'in, Viyanada Goldmark ve Fuchs'un talebeliğini yapmakla beraber, ecebî tesirlere kapılmadı, şahsiyetini muhafaza edebildi; Finlandiya musikisinin mübessiri oldu. «Kulervo senfonisi» ve «En saga», eserlerinin en meşhurdur.

Tiyatro eserleri: «Kale'de bir genç kız» (1896); «Scaramouche isimli bir pandomima (1922). Tiyatro eserlerinin besteleri: Kral İkinci Christian; Pelleas ve Melisande, Balsasar, Kuolema, Firtına, ilh...

Birçok senfonileri, senfonik poemleri vardır. Bunlar Tuncela Kugusu, Finlandiya, İlkbahar şarkısı, Pohjojanın kızı, Geceleyin atlı yürüyüş ve güneşin doğuşu, Lemni Râinenin avdeti, Kareli, Dryade.

Oda musikiisi olarak keman ve orkestra için bir konserto, sonatlar, piyano parçaları, korolar, ilh... bestelemiştir.

1893 te Helsinki konservatuarına profesör seçildi. 1900 de bu şehrin filârmonik orkestrasının başında Almanya'da, Belçikada, Fransada ve İskandinavda konserler verdi ve böylece geniş bir şöhrat sahibi oldu.

Körler orkestrası ilk konserini verdi

Sağır, dilsiz ve körler tesanüd cemiyetinin tertip ettiği körler orkestrası dün Eminönü Halkevinde ilk konserini vermiştir. Orkestra musikiye aşina olan ve cemiyet tarafından yetiştirilen kör musikişinaslardan mürekkepti. Eminönü Halkevi salonunun dolduran dinleyiciler sağırlık, dilsizlik ve körlük hakkında verilen konferanstan sonra orkestranın çaldığı parçaları zevkle dinlediler ve sanatkarları müteaddid defalar alkışladılar.

Sedan felâketinden sonra düşmanın namağlûpluğu efsanesi süratle intişar etmiş ve geri çekilmek isteyen kimselerin hepsi için bir mazeret olmuştur. Alman motörlü kitaları gelmezden evvel orta-lığa dehşet salan haberler ve rivayetler çıkarılıyordu. Bu suretle motörlü kitalara yol hazırlanıyordu.

Garbe doğru saldıran bu seri Alman kolları şimalde harekâtta bulunan Fransız ve İngiliz ordularının arkalarına düşmüşlerdir.

Bunlardan kurtulmak için İngiliz erkânı harbiyesi (Arras) a çekilmişti. Hâlâ buraya merbut bulunduğundan İngilizler beni de birlikte Arras'a götürmüşlerdi. Bütün şehir «Almanlar Douai'ye gelmişler!» ve «Almanlar Cambrai'de!» şayiaları ile çalkanıyordu.

Bunlar çok geçmeden birer hakikat oldu. Rivayetlerin döndüğü zamanda Almanlar henüz buralara gelmemişler. Fakat, evden eve, dükkândan dükkâna, kulaktan kulığa fısıldanan bu rivayetler erkek, kadın ve çoluk çocuk herkesi kamağa sevk etmişti.

Kaçmak cereyanı az vakit içinde o kadar kuvvet buldu ki Arras askerî kumandanı da garnizona sâhile doğru ricat emrini vermeğe lüzum gördü. Halbuki sonra anlaşıldığı veçhile kuvvetlerimiz buraya çekilmekle Almanların tuzağının ta içine düşmüşlerdir.

Paraşütçülerin rolü

Alman paraşütçü askerlerin havadan muhtelif noktalara inmiş olmaları Hollanda ve Belçikada hakiki büyük rol oynamıştır. Fakat bunların ilka ettikleri dehşet ve korku hakiki hizmetlerinin ehemmiyetini on misli arttırmıştır.

Vehme düşen köylülerin ve askerlerin nazarında her kıyafetteki insanlar elbisesini değiştirmiş birer paraşütçü idi. Değil alelade insanlar, papaslar ve hattâ resmi zabıtabir kıyafetini değiştirmiş birer casus ve paraşütçü sayılıyordu. Telefon mükâlemelerinde en zararsız ve âdi muhavereler bile şifre ve parola sayılıyordu.

Halkı dehşete veren şayialar Almanların en modern tip Messerschmitt tayaralarının yüz misli süratle yayılıyordu. Bir avuç Alman paraşütçü askerî harpsiz ve mukavemetsiz en mühim askerî noktaları işgale muvaffak olmalarının sırrı başka türlü izah edilemez.

Kaymakamlar

On dört Kaymakamın tayinleri yapıldı. Bir kaymakam Vekâlet emrine alındı

Ankara 7 — Birecik kaymakamı B. Nasuhi Karaosmanın Çorlu, Çorludan Muzaffer Güvenin E.dek, Geyveden Haşim Kovanın Şileye Şileden İhsan Altanın Çatalca, Çatalcadan Cemal Babaç'ın Babasakı, Babasakı kaymakamı Faik Karayelin Geyve, Başkaleden Hasan Ekin'in Birecik, Bigadan Fehmi Tanuk'un Çıldır kaymakamlığı, Bozüyük kaymakamı Hikmet Arasın Bigaya, Hizan kaymakamı Nureddin Özcebek'in Sungurlu, Alanaydan Niyazi Akın'ın Hizan, Sungurludan Adil Denktaş'ın Alanya, mülkiye müfettişi Hâki Rollas'ın Bozüyük kaymakamlıklarına, Çıldır kaymakamı Şefik Erof'un da Ağrı vilâyeti mektupçuluğuna naklen tayinleri tensip edilmiştir.

Erdek kaymakamı İhsan Azak görülen idarî lüzuma binaen Vekâlet emrine alınmıştır.

Tütün denklelerine sarılan kanaviçeler

İzmir (Akşam) — Ege bölgesi müstahşilleri, bütün denklelerine sarıldıkları kanaviçelerin, satılan tütünlerle birlikte alıcılara geçtiğinden ya bunların bedelini veya kanaviçelerin geri verilmesini usul ittiha edilmesini Ticaret Vekâletinden istemişlerdi. Bu yıl piyasadan güç halle gul tedarik eden müstahşillerin bu müdacaatları üzerine Vekâlet, tedkikat yapılmasını İzmir muntaka ticaret müdürlüğüne bildirmiş, bütün kumpanyaları mümessillerinin yaptıkları bir toplantıda bu mesele üzerinde müzakereye bulunulmuştur. Bazı sebeblerden dolayı kanaviçelerin iadesine imkân olmadığı neticesine varılmış ve alınan karar, Vekâlete bildirilmiştir.

Apartiman sahipleri!

Boş dairelerinize iyi kiracı bulmak için «A K Ş A M» in KÜÇÜK İLANLARI ndan istifade ediniz.

FRANSA harbi nasıl kaybetti?

Arras'da bir avuç askerî gösterdiği mukavemet başka yerde de gösterilmiş olsaydı vaziyet başka türlü olurdu

Paraşütçülerin ortalığı karıştırması, Alman casus teşkilâtı harbin cereyanında mühim rol oynadı

İyi silâhlı ve cüretkâr bazı Alman motosikletçi askerleri koca bir demiryolu istasyonuna baskın yapıp memurları rölöverlerle öldürerek hattaki münakalâtın intizamını altüst etmiş olmaları bu söylediklerimize bir misal teşkil eder.

Halbuki istasyondaki muhafızlar burasını bir avuç Alman motosikletçisine karşı pek kolay müdafaa edebilirlerdi. Vazifeleri de zaten bunu icap ediyordu.

Bir avuç cesur askerî kahramanlığı

Arras şehri İngilizlerin V. Leh Guards alayı ve bir avuç Fransız zühaf efradı tarafından müdafaa edilmiştir. Bu müdafaa cesur bir küçük zümrenin bile şimdiki harpte dahi ne kadar mühim rol oynayabildiğine başka bir misal teşkil eder.

Arras'a geldiğim zaman İngiliz alayına mensup efradın binbaşı Poemier isimdeki bir Fransız zabıtabir yardım ile mevkilerin müdafaa için son dercede soğukkanlılıkla hazırlanıklarını görmüştüm.

Bunlar şehrin bütün medhalleri önünde mitralyözlerini ve tanka karşı defî toplarını setir ve himaye için kum kuvallarından siperler yapmışlardı. Alman hücum arabaları şehrin önünde gördükleri zaman bu muhafız kuvvetler ateş açarak Alman hücumunu durdurmuşlar ve hücum arabalarının birkaçını tahrip etmişler ve diğer birkaçında da

yangın çıkarmışlardı.

Düşman hücum kolu bu mukavemet karşısında şehri çevirerek uzak-tan geçmek mecburiyetinde kalmıştır. İngiliz hassa efradı ile Fransız zühafı tam bir hafta Arras şehrinin müdafaa ettiklerini sonra gayet muntazam bir surette (Dunkerque) e doğru çekilmişlerdir.

Eğer Arras'ta olduğu gibi diğer bir çok noktalarda da İngilizlerle Fransızlar mukavemet göstererek muhtelif müdafaa noktaları vücda getirmiş olsalardı general Weygand'ın Arras ile Bapaume arasındaki cephe gedliğini kapatmak için tasarlamış olduğu mukabil taarruzun icrasına imkân hasıl olacaktı.

Bu harekâtın icrasına mülteci kitlelerinin sebep olduğu karışıklık, ihtiyat kuvvetlerinin fıkdanı, münakale hututundaki hercü merç ve Alman hava hücumlarının tesirile müttefiklerin erkânı harbiyelerinin inhilâle uğraması mâni olmuştur.

Alman casus teşkilâtı

Alman casus teşkilâtının haberleri isalde gösterdiği sürat harikulâde idi. Her hangi bir İngiliz yahut Fransız zabıtabir köye gelecek olsa daha yerleşmeden evvel Alman bombardıman tayaraları köyün ufkunda görünürce burasını bombardıman ediyordu.

Yıldırım harbini ilk düşünen İtalyan generaî Douhet olmuştur. Bu harp usulünü ilk defa Almanlar Lehist'nda tatbik ettiler.

Biz Fransızlar gayet müstahkem mevkilerde yerleşmiş olduğumuzdan bu yıldırım harbi usulünün bize karşı muvaffakiyetle tatbik edilmesini muhal saymaktaydık.

Almanlar bize karşı da bu harp usulünü pek muvaffakiyetle tatbik ettiler. Buna imkân veren sebepler şunlardır: Almanların silâh ve teçhizatı Fransızlara karşı olan üstünlüğü, askerî kuvvetlerimizin mevcudu gayri kâfi bulunması, cephe gerisindeki derin kademeye nizamının mefkud olması.

Lâkiri Almanlar için en büyük muvaffakiyet âmilî İngiltere ile Fransanın ordularını Belçikaya sevk etmek gibi ihtiyatsızlıkları ve delilikleridir. Seviz aydanberi birçok emeklerle hazırladığımız ve tahtel-arz birbirine merbut müdafaa mevkileri ordularımızın harbi Belçikada kabul etmeleri yüzünden faydasız ve muattal kalmıştır.

Aetos'un son muvaffakiyeti

Yunan donanması küçüktür, fakat iyi yetiştirilmiş zabıtabir ve mürettebat tarafından idare edilmektedir

Yunanistanın Aetos torpido muhribinin bir İtalyan tahtelbahirini batırdığını ajanslar haber vermiştir. Aetos 911 senesinde yapılmış 1029 ton hacminde bir gemidir. Süratı saatte 32 mildir. Silâhları 4 tane 10.2 lik, 2 tane 4 lük top, 6 torpido kovanıdır. Mürettebatı 102 kişidir. Bunun eşi olarak İerax, Leon ve Panther torpido muhripleri vardır. Bu 4 gemi Arjantin hükûmeti hesabına sipariş edilmiş iken 912 de Yunanistan tarafından satın alınmıştır. 924-925 senelerinde esash bir tamir görmüşlerdir. Aetos ve Panther aynı zamanda 40 mayn abırlar.

Yunanaistanın bundan başka Kondouriotis, Hydra, Psara, Spetsai adında modern 4 torpido muhribi daha vardır. Bunlar İtalyanın Cenova limanında inşa edilmişler 932 ve 933 de hizmete girmişlerdir. Bu 4 geminin hacmi 1,329 ton, süratleri saatte 40 mildir. Silâhları 4 tane 12 lik 3 tane hava dafı, 4 lük top ve 6 torpido kovanıdır. İki kırk mayn taşıyabilirler.

Yunanistanın Vasileus Giorgios ve Vasillisa Olga adında çok yeni iki

torpido muhribi daha vardır. 935 senesinde inşasına başlanmış olan bu gemiler geçen sene hizmete girmişlerdir. Hacimleri 1400 ton, süratleri 36 mildir. Silâhları 4 tane 12,7 lik, 4 tane 4,7 lik top ve 8 torpido kovanıdır.

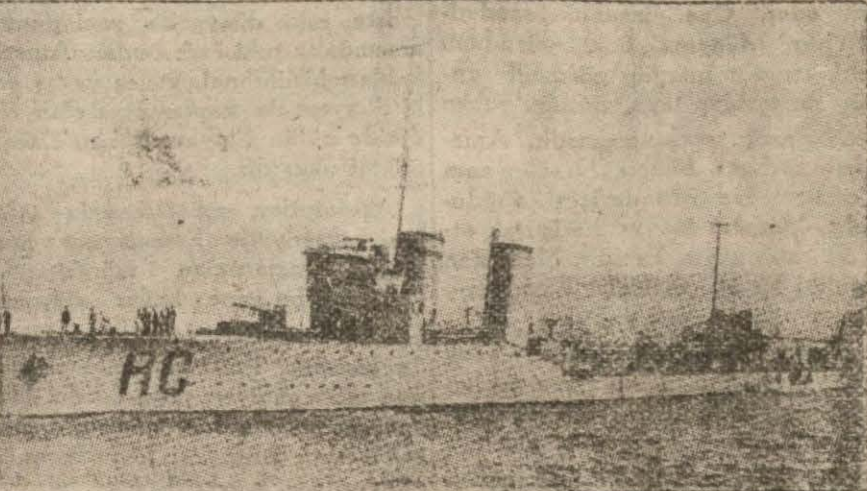
Yunan donanmasının diğer hafif gemilerine gelince, Fransada inşa edilmiş 6 tane tahtelbahiri vardır. Bunlardan Katonis ve Papanicollis 927 de hizmete girmişlerdir. Hacimleri 576 ton, süratleri denizin üstünde 19, su için de 9,5 mildir. Birer 10 lük, birer de 4 lik topları, 6 torpil kovanları vardır.

Diğer 4 tahtelbahir Proteus, Nereus, Glaukos, Triton adında 730 tonluklardır. Süratleri denizin üstünde 14, altında 9,5 mildir. Her birinin 8 torpido kovanı vardır.

Yunanistan İngiltereden dört hücumbotu satın almıştır. Bunlardan ikisi 929 da, diğer ikisi 939 da yapılmıştır. Süratleri 40 mildir. Hepsinde birer mitralyöz ve iki torpido kovanı vardır.

Yunan donanmasının en büyük gemisi Averof zırhlı kruvazörüdür. 28 sene evvel yapılmış olan bu kruvazör 9,450 ton hacminde. Birkaç sene evvel Fransada esash tamir görmüştü. Süratı saatte 23,7 mildir. Bundan başka Apas isminde 12 sene evvel yapılmış mektep gemisi, müteaddid muavin gemiler petrol gemileri vardır. 937 bahriye programı mucibince 12 torpido muhribi yapılması kabul edilmiştir. Bunlardan ikisi Yunanistanda yeni tersanede inşa edilmektedir.

Yunan donanmasında 180 zabıt 1100 küçük zabıt 7000 mürettebat vardır. Zabıtabir tamamen mütehasstır. Efradın talim ve terbiyesi de mükemmeldir.

Aetos torpido muhribi

Bir İngiliz muhribinin kahramanlığı

Bir torpille yaralanan muhrip, tekrar himete girdi

Londra 7 (A.A.) — «Kelly» muhribinin kurtarılmasına dair bu-
tün verilen tafsilat İngiliz donanma-
nın yeni bir kahramanlığını mey-
dana çıkarmıştır. Verilen malûmata
göre düşmanın bir torpili ile hasara
uğrayan «Kelly», düşman denizal-
malarının ve tayyarelerinin 4 gün sü-
ren taarruzlarına rağmen limana ge-
tilmiştir. Elektrik şebekesi işe ya-
rıyacak bir hale geldiği için ef-
fad topları ellerile kullanılmakta-
dır.

Geçen mayısta torpillenmiş olan
1695 tonluk «Kelly» muhribi kran
kuzeni lord Louis Mountbat-
ten'in kumandasında idi.

Lord Louis'in «Javeline» muh-
ribine kumanda ettiği, ancak 1 il-
kânunda ifşa edilmiştir.

«Javeline» Manş denizinde Al-
man muhripleriyle giriştiği bir mu-
harebe esnasında hasara uğramış ve
bir İngiliz limanına getirilmiştir.

«Kelly» yedeğe alınarak Şimal
denizinden İngiltere'ye getirilmiştir.
Geminin tamiri bittiği için tekrar
hizmete alınmıştır.

«Kelly» torpillendiği zaman su-
bir makine dairesini istila etmişti. O
vakit orada bulunan bütün bahri-
yeliler derhal boğulmuştur. Bitişik
dairede bulunanlar, güverteye çı-
kmak emri gelinceye kadar sükûnetle
vazifeleri başında kalmışlardır.

«Kelly» yi yedeğe alarak inanil-
mayacak kadar kısa bir zaman için-
de limana getiren «Bulldog» isim-
li bir muhrip tir.

Bu iş yapılırken, torpiller, su
bombaları ve Kelly'yi hafifletecek
daha ne varsa hepsi denize atılmış-
tır. Gece yarısından biraz sonra seri
bir Alman hücumbotu, sisin arasın-
dan çıkarak takriben 40 mil süratle
yaklaşarak iki muhribe tesirsiz bir
hücum yapmıştır. Bot, «Kelly» ve
«Bulldog» un ateşleriyle süratle
tutuşturulmuştur.

Ertesi sabah yaralılar başka bir
muhribe nakledilirken Alman bom-
bardıman tayyareleri ilk hücumları-
nı yapmışlardır. Fakat bu hücum
da püskürtülmüştür. Aynı gün bir
hücum daha yapılmıştır.

Alman tayyareleri bu sefer de
hava dafi bataryalarının ateşile
tutuşturulmuştur.

Deniz süratle kabardığı için iki
gemi arasındaki halat birkaç kere
kopmuştur. Nihayet havanın düzel-
mesine intizaren Kelly'nin yedekte
tekelimesinden vazgeçilmiştir.

Diğer muhripler Kelly'yi düşman
denizaltılarının muhtemel hücumla-
rına karşı muhafaza etmek için dur-
madan yaralı arkadaşlarının etra-
fında dolanmakta idiler. Nihayet
«Kelly», 91 saat yedekte çekildik-
ten veya diğer muhriplerin himaye-
sinde seyrettikten sonra refakatin-
deki gemilerle birlikte seyircilerin
alkışları arasında tamir edileceği
mahalle vasil olmuştur.

Montafon ırkı siğir yetiştirilecek

Ege bölgesinde yetiştirme merkezleri vücutte getirilecek

İzmir (Akşam) — Ziraat Vekâlet-
nin tenisbille Ege bölgesinde montafon
yetiştirme merkezleri vücutte getiril-
mesine karar verildiğini yazmıştı.
Yapılan tedkiklerde Tire kazası da-
hilinde Gümüşlü, B. Ali Okan, Kara-
mollu, Ödemiste İsmail Efe, Değirmen-
dere nahiyesinde Gökağaç, Dikili ka-
zasında Makaron ve Salihli kazasında
Adala nahiyesinde Haznedar çiftlikle-
rinin montafon ırkı siğir yetiştirmeğe
müvafık oldukları anlaşılmıştır. İzmir
veteriner müdürlüğü tarafından bu
hususla dair hazırlanacak rapor, Zi-
raat Vekâletine gönderilecektir. Bu
hususla sahiplerine Ziraat Vekâlet-
neler montafon ırkından boğa ve
koyun yetiştirilerek, ırkın ıslahı
için yardımcı yapılacaktır. Mürakabe
edilen veteriner teşkilatı yapacaktır.
Bu çiftlikler, haralar gibi iş görecek,
yetiştirilecek hayvanlar, Vekâletçe
veterinerler tarafından satın alınarak diğer ye-
tiştirme merkezlerine verilecek, kısa
bir zamanda montafon ırkı siğirler,

İtalyan tebliği

Yunanlıların, İtalyan sol cenahını tazyik ettiklerini söylüyor

İtalyada bir mahal 7 (A.A.) —
İtalyan orduları umumî karargâhı-
nın 183 numaralı tebliği: Arnavut-
lukta Pogradec'in garbindeki dağ-
lar silsilesinde düşman sol cenahı-
nın ucunu tazyike devam etmekte
ve cephenin diğer kısmında Ergeri
mmtakasında mahalli taarruzlar ile
iktifa etmektedir. Tarafımızdan yapı-
lan mukabil taarruzlar muhtelif
mevzilerin istirdadı imkânını ver-
miştir.

Bolzamo dağ taburu, ikinci Ber-
zaglieri alayı ve kolordunun 26 ncı
topçu alayı bilhassa yararlık göster-
mişlerdir.

Hava kuvvetlerimiz fena hava
şartlarına ve tayyare dafi batarya-
larının faaliyetlerine rağmen alçak-
tan uçmak suretile bir çok taarruz-
larda bulunarak bomba atmak ve
mitralyöz ile ateş etmek suretile
düşman kitalarına, motörlü arabala-
ra, işe kollarına hücum etmişler,
yollarda münakalatı durdurmuşlar
ve takviye kuvvetlerinin geldiği
merkezlere darbeler indirmişlerdir.

Zante ve Arte askeri hedefleri
şiddetle bombardıman edilmiştir.
Erseke'de bir cephaneye deposu in-
filâk ettirilmiştir.

Kanada Parlamentosu

Ottava 7 (A.A.) — Kanada parlâ-
mentosunun 17 şubat 1941 tarihine kadar tatil edilmiştir.
Maamafih icab ettiği takdirde parlâ-
mentonun daha evvel toplantıya
çağırılması da mümkündür.

İngiliz hava

Mareşalinin beyanati

Londra 7 (A.A.) — Dün radyoda
beyanatta bulunan hava mareşali
Jenbert, Almanların harpten iki sene
evvel külliyetli miktarda tayyare
insanına başladıklarını, fakat yeni tip-
leri kolayca inşa edemediklerini söy-
lemiştir.

Mareşal demiştir ki:
«Tayyarelerimiz daha modern ve
daha iyidir. Bu üstünlüğü muhafaza
edeceğiz.»

Kanada havacılığında yetişenlerin yüzde yedisi Amerikalı

Nevyork 7 (A.A.) — Kanada kabine-
sinin harp komitesi müstefarî bugün
verdiği bir nutukta mitralyöz, rast
ve pilot olarak Kanada havacılığında
yetiştirilen kimselerin yüzde yedisinin
Amerikalı olduğunu beyan etmiştir.

İspanyada yeni rejimin esası

Madrid 7 (A.A.) — Stefani:
Dün Falan'ı sarayında toplanan
millî meclis, yeni rejimin esasını
teşkil eden sendika kanununu ilân
etmiştir.

Gençli: cephesinin teşekkülüne
dair kararname okunmuştur. 21 ya-
şını, kadar olan bütün İspanyol genç-
liğinin bedeni ve siyasi bakımından
yetiştirilmeleri ve ilk tahsilleri bu
cepheye tevdi edilmiştir.

Almanya ile Yugoslavya ve İsveç arasında ticaret anlaşması

Lizbon 7 (A.A.) — Stefani:
Beynelmîl mahfillere gelen ha-
berlere göre Almanya ile İsveç ve
Almanya ile Yugoslavya arasında
iki mühim iktisadi anlaşma akdi için
müzakereler cereyan etmektedir.
İlk anlaşma mucibince Almanya,
İsveç ihracatının yüzde 75 inci ala-
cak, buna mukabil Alman malı vere-
cektir.
Yugoslavya ile yapılan anlaşma
da aynı derecede mühimdir.

Amerika ticaret filosu için subay yetiştiriyor

Vaşington 7 (A.A.) — Bahriye Ne-
zaretî Amerika ticaret filosuna harp
zamanında seyriserfer şartlarına uy-
gun olarak senede 400 subay yetiştir-
mek üzere iki mektep açmıştır.
Bu mekteplerin biri Nevoyokta Seat-
tle harp gemisinde diğeri de San-
francisco civarındaki Buena Yerbe
adasında açılmıştır.

Belçikada iki tren çarpıştı

Brüksel 7 (A.A.) — Stefani: Sis
yüzündü Liege civarında iki tren
arasında bir çarpışma olmuştur. 9
kişi ölmüş, 60 kişi ağır surette yara-
lanmıştır.
Brüksel civarında iki tramvayın
çarpışması neticesinde 3 kişi ölmüş

Alman tebliği

Bir Alman karakol gemisi iki İngiliz tayyaresi düşürdü

Berlin 7 (A.A.) — Alman ordu-
ları başkumandanlığının tebliği:

6 kânunuevvel gecesi, havanın fe-
nalığına rağmen, muharebe tayyare-
lerimiz Londra ile Portsmouth üze-
rine hücum etmişlerdir. Bombalarla
bir çok büyük yangınlar çıkarılmış-
tır. Gündüz keşif tayyarelerimiz
müteaddid keşif uçurları ve izaç
taarruzları yapmışlardır.

7 kânunuevvel gecesi muharebe
tayyarelerimiz Bristol şehri ile şimal
kanalı sahilleri boyundaki mühim
askerî hedeflere taarruz etmişler ve
bir çok bomba atmışlardır.
Dün gece düşman, Alman top-
rakları üzerinde her türlü hava faa-
liyetinden ıhtınap etmiştir.

Harp filomuzda mensup karakol
gemileri torpil atmaya mahsus iki
İngiliz tayyaresini düşürmüşlerdir.
Tayyare kayıbımız yoktur. Dün va-
ziyetleri maâm olmyan yedi Alman
tayyaresi de üslerine dönmüşlerdir.

Yunanlılar Ber- rat ve Elbasana yürüyorlar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

mukavemetini kırarak nehri geçmiş-
ler ve Ayasaranda şehrinin ısgal et-
mişlerdir.

Cephe hattımız, şimalde doğru iler-
almıştır. Düşman, ricat ederken
şehri yağma etmiş ve ateşe vermiştir.
Tayyarelerimiz tarafından bombardi-
man edilen İtalyan muhribinin il-
manda sular altında kaldığı görülmüş-
tür.

Cephenin diğer kısımlarında mu-
harebe muvaffakiyetle devam etmek-
tedir. Elimize geçen ganaim arasında
iki top bulunmaktadır.

İngiliz tayyarelerinin Arnavutlukta faaliyeti

Londra 7 (A.A.) — İngiliz tayyare-
leri Yunan tahminlerine göre çar-
şamba günü hiç bir tayyare kaybet-
meden düşmanın 6 tayyaresini düş-
ürmüşler ve bir düşman destroyerine,
iki isabet kaydetmişlerdir. Geminin
yanına da bir kaç bomba düşmüştür.
Gemi durmuş ve ıyice yana yatmıştır.

Yunanistana yapılan hava hücumları

Atina 7 (A.A.) — Umumî emniyet
nezaretî tarafından 6 ilkkânun ak-
şamı negredilen bir tebliğde düşman
tayyarelerinin memleket içinde ve si-
vil halka karşı düni aşağıdaki akın-
ları bildirilmektedir:

Zante adasına yapılan akın insanca
zayıt ve hasaratı mucib olmuştur.
Arta'ya yapılan akın neticesinde
altı yaşında bir çocuk ölmüştür. Üç
çocuk ta yaralanmıştır.
Mora yarımadasının garbinde bir
şehir de akın yapılmıştır. İnsanca
zayıt ve hasar yoktur.

Potr - Edda

Atina 7 (A.A.) — Yunan ordusunun
zaptettiği Ayasaranda şehri Mussoll-
nin kızının gerefine İtalyanlar tara-
fından Potr-Edda diye tevsim edil-
miştir.

İtalyan incirleri

Almanlar bu incirleri kahve halinde kullanıyorlar

İzmir (Akşam) — Roma ticaret
ataşeliğimizden İzmir mntaka ti-
caret müdürlüğüne gelen bir rapor-
da bildirildiğine göre bu seneki
İtalya incir rekoltesi normal olup
70,000 tondur. Fakat İtalyada ye-
tişen incirler, Türkiye'nin Ege bölge-
si incirleri lezzet ve nefasetinde de-
ğildir.

İtalyan incirleri, hemen tamamen
Almanya'ya ihraç edilmektedir. İh-
raç edilen bu incirlerin kısmi azami-
ni hurda incirler teşkil eylemektedir.
Almanlar, bu incirleri, kahve halin-
de kullanmaktadırlar.

Dahili piyasada müstahsil ve top-
tancı arasında yemlik iyi cins in-
cirlerin kentali «yüz kilosu» 250
liret, vasatî nevilerin kentali 175
liret ve sanayie mahsus incirlerin
kentali de 140 liret üzerinden sa-

Alman hava üsleri bombalandı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

kraliçelerinin mezarları açılmıştır.
Bundan başka sarayın bazı pencere-
leri de hasara uğramıştır.

Kezalik Greenwich rasathanesinin
de, son günlerde yapılan hava hü-
cumları esnasında hasara uğradığı
bildirilmektedir. Rasathanenin zarar
gören kısımlarından biri 1675 sene-
sinde inşa edilmişti. Rasathanenin
mühaharri: küresi ile meşhur saati
ve teleskop salonu da hasara uğra-
mıştır. Fakat hakikî zamanı bildiren
top muntazaman işlemektedir.

Evvelki günkü tebliğ

Londra 7 (A.A.) — Hava Ne-
zaretinin bir tebliğine göre evvelki
gece düşmanın hava faaliyeti geniş
mikyasta yapılmamış olmasına rağmen
Bristol kanalında bir şehir
üzerinde temerküz etmiştir.

Taarruz, gece yarısından evvel
durmuştur. Birçok yangın bombala-
rı atılmıştır. Çıkan yangınlar itfaiye
servislerinin seri ve müessir hareketi
sayesinde çabuk söndürülmüştür.
Evler ve umumî binalar hasara uğ-
ramıştır. Birkaç ölü ve yaralı var-
dır.

İngiltere'nin cenubunda ve Galles
eyaletinin cenubunda muhtelif nok-
talara da bombalar atılmıştır. Ha-
sarar, hafif, ölü ve yaralı miktarda
azdır.

Londra mntakasına bomba atıl-
mamıştır.

Günlük Borsa

7 Kânunuevvel 1940	L.K.
% 7,50'938 Türk borcu I. II. III.	17.80
» » 938 İkramiyeli	19.40
» » 938 İkramiyeli Ergani	
A. B. C.	19.67
» 7 934 Sivas-Erzurum D.Y.I.	20.27
» » 934 Sivas - Erzurum 2-6	19.—
» 2 932 Hazine bonoları	59.—
» » 938	61.62
Kuponsuz demiryolu tahvil I-II	38.50
Kupon kesik	37.50
A. Demiryolu müessisî senet	36.50
T. C. Merkez bankası	107.50
F. İ. bankası (nama muharrer)	8.85
T. İ. bankası (hamile alt)	9.10
T. İ. bankası müessisî hissesi	95.—
A. demiryolu şirketi (% 60)	22.60
A. demiryolu şirketi (% 100)	37.—
Eskişehir çimento şirketi	7.80
Kredi Fonsiye 1903	95.—
» » 1911	90.—
» » Amorti	66.—
» » Kupon	1.35
Türk altını (Reşad)	23.30
Külçe altını 24 ayar 1 gramı	2.70
Osmanlı bankası (Banknot)	2.30
Londra üzerine 1 Sterlin	5.24
Nevyork üzerine 100 dolar	132.20
Cenevre üzerine 100 Frank	29.7725
Atina üzerine 100 Drahmi	0.9975
Sofya üzerine 100 leva	1.6225
Madrid üzerine 100 Peçeta	13.90
Budapeşte üzerine 100 Pengö	26.5325
Bükreş üzerine 100 Ley	0.625
Belgrad üzerine 100 Dinar	3.175
Stokholm üzerine 100 Kron	31.0975

ANKARA RADYOSU

8 kânunuevvel pazar öğle ve akşam
12,30 Program, 12,33 Fasil heyetî,
12,50 Haberler, 13,05 Fasil heyetî, 13,25
Salon orkestrası, 18,03 Caz orkestrası,
18,50 Fasil heyetî, 19,30 Haberler, 19,45
Muhtelif şarkılar, 20,15 Müzik (Pl.),
20,30 Konuşma, 20,45 Saz eserleri ve
yeni şarkılar, 21,15 Konuşma, 21,30
Piyano soloları, 22 Opera aryları (Pl.).
22,30 Haberler, Spor servisi, Ankara
sonbahar at yarışları neticeleri, 22,50
Dans müziği (Pl.).

9 kânunuevvel pazartesi sabahı
8 Program, 8,03 Hafif müzik (Pl.),
8,15 Haberler, 8,30 Hafif müzik (Pl.),
8,45 Ev kadını.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Enebi
Senelik	1400 kuruş	2700 kuruş
6 Aylık	750 »	1450 »
3 Aylık	400 »	800 »
1 Aylık	150 »	— »

Posta İttihadına dahil olmıyan
enebi memleketler: Senelliği:
3800. altı aylığı 1900. üç aylığı
1000 kuruştur.

Telefonlarımız: Başmuharir: 20565
Yazı işleri: 20765 — İdare 20681
Müdür: 20497

Zilka'de 8 — Kasım 31
S. İm. G. Ö. İkl. Ak. Yat.
E. 12,46 2,31 7,25 9,47 12,00 1,38
Va. 6,27 8,12 13,06 15,28 17,41 19,19

İdarehane: Babiâllı civarı
Acımsuluk sokak No. 13

Beyoğlu İstiklâl Caddesinde
LEBON Pastahanesi karşı-
sında İSTİDYO'nun şık sa-
lonlarında her pazar günü
saat 17 den 19,30 a kadar
mayistro MASARIK cazının
iştirakile ailelere mahsus hu-
susî çaylı danslar başlamıştır.

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy Şifa Yurdu

Şehir gürültüsünden uzak bir
yerde büyük bir park içinde
ve çamların ortasında fevkalâ-
de güzel manzaralı çok temiz
ve iyi bakımlı, kadın, erkek
her türlü hastalara açık hususî
hastane. Sinirlerini ve yorgun-
luğunu dinlendirmek ve neka-
hat devrini geçirmek istiyen-
lere mahsus yegâne müessesesi.
Telefon: 42221

İstediginiz gibi
BİR OTOMOBİL
almak veya satmak
için

"AKŞAM" in
KÜÇÜK İLAN
larından
istifade ediniz

Lokman Hekim

(Dr. HAFİZ CEMAL)
Dahiliye mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç
her gün 2,5-5 Salı, Cumartesi,
9,5-12 fukaraya . T. 22398

Kemal Cenap

Yeni adres:
Doğu Palas 2. Laminin Cad. 5
Taksim. Telefon: 43963

Ev, Apartman kiralamak için

«Akşam» in Küçük
İlanları en süratli ve
en ucuz vasıtaadır.

Doktor
Bahaddin Lotfi
Varnalı
OPERATÖR ÜROLOG

Böbrek, mesane, idrar ve
tenasül yalları hastalıkları
mütehassısı
Beyoğlu, İş Bankası karşı-
sında, Emir Nevruz sokağı,
Panaiya apt. No. 2.
Tel. 42203

AKŞAM
MATBAASI

AKŞAM MATBAASI

Rotatif makinelerin-
de resimli ve renkli
gazete ve mecmuaları,
baskı adedi yüksek
risale, kitap ve her
nevi matbuaları en te-
miz şekilde en ehven
şeraitle basar.

Devamlı işler için hususî
şerait tesbit edilir. Fazla taf-
silât için matbaa idaresine
müracaat. Telefon: 20497

«AKŞAM» neşriyatı MUHTELİF ESERLER

	Kuruş
Kadın asker olursa	
Necdet Rüştü	50
İtalyadan Amerikaya	
nasıl uçtular M. Saffet	35
İttihad ve Terakki tarihinde	
esrar perdesi: Yakup Cemil	
niçin ve nasıl öldürüldü	
M. Ragıp	150
Sinema yıldızları (ciltli)	100
Fazıl Ahmed	
Hitabeler, şairler, hicivler	
vesaire	80
Edebî hatıralar	
Hüseyin Cahid	60
25 kuruşa tam bir roman eseri	
Dipsiz kuyu	Va-Nü 25
Pempe pırlanta	Va-Nü 25
İki cinayet gecesi	
Hikmet Feridun	25
Yaracaahmedip esrarı	
Va-Nü	25
Kardeş katili	Va-Nü 25
Tevzi yeri:	
AKŞAM matbaası	
«AKŞAM» karilerine mahsus	
yüzde 20 tenzilat kuponu	

Doyçe Orient Bank

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:
İstanbul (Galata)
Deposu: Tütün Gümrük
İzmir
Her türlü banka muamelâtı

Uzun kış gecelerinde hoş vakit
geçirmek için meşhur

ARSEN LÜPEN

Büyük ve heyecanlı roman
serisini okuyunuz!

Bu seri 6 büyük ve resimli cilttir.
Beher cildin fiati 80 kuruş.
6 Cildlik takımı
birden alanlar için
fiati: 4 liradır
Tevzi yeri: AKŞAM matbaası
tel: 20681

Yüzde yirmi iskonto kuponu
Bu kuponu kesip «AKŞAM»
Matbaası Kitap servisine ge-
tirir veya gönderirseniz fiat
üzerinden size yüzde 20 iskon-
to yapılacaktır.

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888
İdare merkezi:
İstanbul (Galata)
Türkiye şubeleri:
İstanbul, (Galata, Yenica mi)
MERSİN
ADANA Bürosu
Yunanistan şubeleri:
SELÂNİK, ATINA
Her türlü Banka
muamelâtı
Kiralık kasalar.

Çocuk anaları Babaları!

«Yavruma ne hediye vereceğim»
diye artık düşünmeyiniz. İşte
emniyetle seçebileceğiniz güzel
hediyeler

Çocuklara Coğrafya kuraatleri

Yazan: Faik Sabri Duran
50 kuruş

Tarih öğreniyorum
Yazan: Ahmed Refik 30 Kr.
Tevzi yeri: AKŞAM matbaası
Tel. 20681

Yüzde 20 tenzilat kuponu
Bu kuponu kesip sipariş mek-
tubunuzla gönderirseniz kitap
fiatlarından yüzde 20 tenzilat
hak kazanırsınız. Sipariş bed-
lini o suretle hesap ederek
gönderiniz!

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikropalarını kökünden temizlemek için HELMOBLEU kullanınız.

HELMOBLEU

Böbreklerin çalışma kudretini artırır. Kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni belsoğukluğunu mesane iltihabını, bel ağrısını sık sık idrar bozmak ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. İdrarda kumların, mesane taşlarının teşekkülüne mani olur.

DIKKAT: HELMOBLEU idrarınızı temizleyerek mavileştirir. Sıhhat Vekâletinin ruhsatını haizdir.

HER ECZANEDE BULUNUR.

YENİ OMEGA KOL SAATI

GAYET HASSAS ve Dakiktirler.

OMEGA

Umumi acentalığı: İstanbul, Kutluhan, 1/4, Taşra için acenta aranıyor.

«AKŞAM» neşriyatı ROMANLAR

	Kuruş
Küçük İlanlar Vâ-Nû	75
Kıvrık Paşa Sermet Muhtar	75
Deli Selâmi İzzet	30
Yalı Çapkını Burhan Cahit	30
Bu perdenin arkasında Z. I.	40
Düğün gecesi Burhan Cahit	100
Sumer Kızı İskender Fahreddin	125
Asyadan bir güneş doğuyor İskender Fahreddin	80
Pembe maslahatlı Hanım Sermet Muhtar	70
Bir kadın geçti Selâmi İzzet	20
Devler kaldırımları Halit Fahri	75
Aşk fırtınası Muazzez Tahsin	50
Tevzi yeri: AKŞAM matbaası	

«AKŞAM» karilerine mahsus yüzde 20 tenzilat kuponu

Dr. İhsan Sami
İstafilokok Aşısı
İstafilokoklardan mütevellit (ergenlik, kan çibani, koltuk altı çibani, arpacık) ve bütün cilt hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır.
Dıvanyolu No. 113

«AKŞAM» in faydalı neşriyatı

	Kuruş
Tarih öğreniyorum Ahmed Refik	30
Çocuklara coğrafya krateatları Faik Sabri	50
Don Kişot Cervantes	25
Nereden geliyoruz? Faik Sabri	40
Gülliverin seyahatleri 75	
Yer yüzü, Gök yüzü Faik Sabri	150
Bir Türk kızının Amerika yolculuğu Faik Sabri	75
Tevzi yeri: «AKŞAM» matbaası	

«AKŞAM» karilerine mahsus yüzde 20 tenzilat kuponu

Dr. FETHİ

LABORATUVARI
Cerrahpaşa hastanesi bakteriyoloğu kan, idrar, balgam, mevadı gaita tahlilleri ve (idrar vasıtasıyla gebeliğin ilk günlerinde katı teşhisi) yapar. Beyoğlu: Takime giderken Meşelik sokağı Ferahapartmanı. Tel: 40534

MİLLİ PİYANGO

1941 Yılbaşı Plânı

İkramiye adedi	İkramiye miktarı LİRA	İkramiye tutarı LİRA
1	100.000	100.000
1	50.000	50.000
1	40.000	40.000
1	30.000	30.000
2	20.000	40.000
10	10.000	100.000
50	5.000	250.000
50	3.000	150.000
100	2.000	200.000
500	1.000	500.000
1.000	500	500.000
2.000	100	200.000
5.000	50	250.000
100.000	5	500.000
108.716		2.910.000
2.584	Teselli mükâfatı	120.950
111.300		3.030.950
Tam bilet 10 lira		Yarım bilet 5 lira

Satılık Nadide 40 kıratlık Pirlanta

12/12/940 tarihinde Perşembe günü saat 14 de Sandal Bedesteninde çok nadide ve çok kıymetli KIRK küsur kıratlık kusursuz ve tertemiz tek taş bir pirlanta satılacaktır. Bu fırsatı kaçırmayınız.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhtelif istasyonlarda bulunmuş ve sahihsiz 636 kalem eşya nizamı müddetlerini doldurduğundan açık arttırma ile satılacaktır. Muhammen bedel 385 lira 45 kuruştur. Arttırma 18/12/940 tarihli çarşamba günü saat 11 de Haydarpaşa'da birinci işletme komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin 29 lira teminat akçesiyle muayyen gün ve saatte hazır bulunmaları lazımdır. Eşya her gün öğleye kadar işletmeye müracaatla görülebilir. (11353)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Beykoz kazasının Yalıköy mahallesinde Çayır mevkiinde kâin İbrahim Sarım paşa vakfından olup vakıflar idaresine aid bulunan ve bir taraftan mühürdarı sabık Elihaç Mehmet ağa yalısı ve bir taraftan şehitlik tabir olunur mahal ve bir taraftan Belik çayır ve bir taraftan Lebi Derya ile mahdut haricîyede tahtanlı altı bap oda ve iki sofa ve divanhane ve üç memşa ve apdesane ve kiler ve havlu ve iki biri maa mülik bağ ve arsal halliye ve eşcarı müsmire ve gayri müsmireli bahçe ve dahilliye kezahtı tahtanlı altı bap oda ve üç sofa ve divanhane ve kârgir matbah ve hamamı ve camekân odası ve üç memşa ve havluyu müstomil bir bap yalı ve yine kazayl mezbure tabi Beykoz hududu ve sınırlı dahilinde dere pamı mahalde vaki bir taraftan karlı tepa ve bir taraftan toyyar tepesi ve taraftan bazen göl ve bazen ayva deresi ve bir taraftan tariki cadde ile mahdut arsası sultan Selim han vakfına mukatal kadimell ve üzerinde olan mülik çiflik ile eşcarı müsmire ve gayri müsmireli ve kühlstan ve orman ile yine hududu mezbure dahilinde yalı karyesi kurbinde güngörmez demekle maruf mahalde vaki bir taraftan dırdar tarlası bayırı ve bir taraftan bekçi İbrahim usta tarlası ve bir taraftan Ebubekiraga tarlası Arslan çayırı demekle maruf bayırdan aşağı dere kanasında hüncar tapesinde vıran değirmen arkasına varınca mahdut kezahtı arsası Sultan Selim han vakfına mukatazi kadimell ve üzerinde olan mülik eşcarı müsmire ve gayri müsmire ormanı memlûkesi ile iki adet mülik bostan ve iki adet menzil ve bir adet yalı ve bir adet bahçe ve bir bap muhterik arsa ve orman ve kühlstan ve eşcarı memlûke diye vakfiyesinde yazılı arazinin vakıflar idaresi namına tapuya bağlanmak üzere tahdidî yapılabileceğinden bu arazi dahilinde bir hakkı tasarruf iddia eden varsa 14/12/940 tarihinden 14/1/941 tarihine kadar Beykoz tapu sicil memurluğuna müracaat eylemeleri ilân olunur. (11589)

Darphane ve Damga Matbaası Müdürlüğünden:

1 — Asgari % 97 saf yerli mah ve muhammen bedeli 19200 ve ilk teminatı 1440 lira olan 30 ton külçe kurşun kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur.
2 — Mezkûr kurşunların ihalesi 24/12/940 saatı günü saat 15 de idareimizdeki komisyonda yapılacaktır.
3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddesinde yazılı ve saik ile birlikte ilk teminat ve teklif mektupları mezkûr günde saat 14 de kadar komisyon riyasetine makbuz mukabili vermeleri lazımdır. Şartnameler hergün idareden verilir. (11609)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

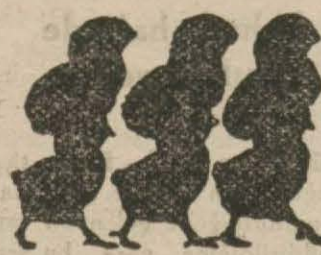
Tütün ekserliği ehliyetnamesi almak için idareimize evvelce müracaatta bulunanların imtihanları birinci kânun 940 ayının 30 ve 31 inci günleri icra kılıncağundan alâkadarların bu günlerden önce umum müdürlük ziraat

Banka Komerçiyale İtalyana

Sermayesi ve ihtiyat akçesi: 847.596.198.95 İtalyan liretidir. Merkezi idare: MILANO İtalyanın başlıca şehirlerinde SUBELERİ İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri müttahidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru Ekvatör ve Kolumbiyada Afilyasyonlar

İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ Galata Voyvoda caddesi Karaköy palas (Tel. 44841 2/3/4/5) Şehir dahilindeki acenteler: İstanbulda: Alalemcian hanında Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklal caddesi Tel. 41046 İZMİRDE ŞUBE

CAFERFAHRİ nin eserlerinden

	Kuruş
Savaş ve Polis köpeği	50
Tavuk hastalıkları	25
Tavukları çok yumurtlatmak için ne yedirmeli?	25
Ne zaman civciv çıkarmalı?	5
Tavukçulukta muvaffakiyetin sırrı?	25
Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?	25
Nasıl tavukçuluk yapılmalıdır?	25

ESKİ HARFLERLE

Mufassal yeni tavukçuluk	100
Keçi beslemek usulü	25
Av ve salon köpekleri	25
Satış yeri: İKBAL Kitabevi	

SAYIN BAYANLAR

JAPON PAZARI

Yeni çeşit zarif hediyeelik Japon malları getirmiştir. Fiatlar gayet ehvendir.

Bahçekapı, Hamidiye caddesi No. 52. (4. üncü Vakıf han civarı) Yeni Türkiye Han 2-inci kat No. 8-9

RADYOLİN

İLE SABAH, ÖĞLE VE AKŞAM

Her yemekten sonra günde üç defa muntazaman dışerinizle fırçalayınız.

Yeni Kazanç ve Muamele

Vergi kanunlarına göre

DEFTERLER HAKKINDA TAVSİYELER

İsimli bröşürümüz çıkmıştır. Her kitabçıda bulunur. Büro-muzdan da alabilirsiniz. Fiyatı 25 kuruştur.

İSMAIL HİLMİ AFSAR - HESAP ve TERCÜME BÜROSU Meydanlık - Güzelhan - TELEFON: 23406

1941 KÜÇÜK TASARRUF HESAPLARI İKRAMIYE PLÂNI

Adet	Lira	Lira
1	2000	= 2000.—
3	1000	= 3000.—
2	750	= 1500.—
4	500	= 2000.—
8	250	= 2000.—
35	100	= 3500.—
80	50	= 4000.—
300	20	= 6000.—

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda taliinizi de denemiş olursunuz.

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteğrin tarihlerinde yapılır

Kumbaralı ve kumbarasız hesaplarında en az elli lirası bulunanlar kuraya dahil edilirler.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir. (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde PARİS, MARSİLYA ve NİS'de LONDRA ve MANÇESTERDE MİSİR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYI ERDÜN'de Merkez ve Şubeleri

Yugoslavya, Rumanya, Yunanistan, Suriye, Lübnan Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır.

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı. Ticari krediler ve vesaikli krediler küşadı. Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu. Borsa emirleri. Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans. Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyananın en müsait şartlarıyla (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.